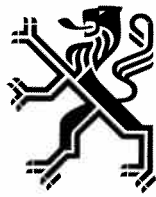

VLAAMSE RAAD
VOOR
WETENSCHAPSBELEID

ACTIVITEITENVERSLAG

1 9 9 2 - 1 9 9 3

VLAAMSE RAAD
VOOR
WETENSCHAPSBELEID

ACTIVITEITENVERSLAG

1 9 9 2 - 1 9 9 3

VOORWOORD

Het publiceren van een activiteitenverslag zet aan tot het overschouwen van de periode die voorbij is, en nodigt tevens uit tot een vooruitblikken in de toekomst.

De afgelopen twee jaar zijn voor de VRWB een actieve periode geweest. Al diegenen die zich ervoor hebben ingezet, wens ik hiervoor hartelijk te danken. In de eerste plaats de raadsleden, maar ook de minder zichtbare werkers uit commissies en werkgroepen, en het personeel van het secretariaat, o.l.v. mevr. E. Monard, verdienen een speciale vermelding.

Als markante feiten in de VRWB-werking van de periode 1992-1993 onthouden we, naast de zeer grondige analyse van de Horizontale Begroting Wetenschapsbeleid, onze publikatie rond het ESA-dossier, de voorbereiding van de decretale heroprichting van de VRWB, en de discussie i.v.m. de relatie hogescholen-universiteiten.

De aanbeveling i.v.m. ESA heeft, door de grondige onderbouwing en door de duidelijkheid ervan, veel externe waardering opgeleverd maar ook veel stof doen opwaaien: twee fenomenen, die nogal eens aan elkaar zijn gekoppeld.

Onze aanbeveling heeft het belang van ESA voor België en i.h.b. voor Vlaanderen duidelijk gemaakt. Vlaanderen heeft een belangrijk potentieel voor ruimteonderzoek, en de eis om meer Vlaamse onderzoeksinstituten en bedrijven te betrekken bij de ESA-programma's is méér dan gerechtvaardigd. Op federaal regeeringsniveau is er toch al iets in beweging gezet, en op Vlaams regeeringsniveau is er duidelijk bereidwilligheid, maar zijn er weliswaar nog geen centen. We rekenen er alvast op dat de door de minister-president beloofde werkgroep wordt geïnstalleerd, en dat die voor de nodige follow-up zal zorgen. Ondertussen is het bemoedigend te zien dat de bedrijfswereld en de onderzoekswereld niet bij de pakken zijn blijven zitten. FLAG en de K.U.Leuven organiseerden reeds een zeer succesvolle studiedag, die meteen stof voor verdere acties heeft geleverd.

De decretale heroprichting van de VRWB is ongeveer gedurende heel de beschouwde periode aan de orde geweest. Het ontwerp-decreet werd eind 1993 goedgekeurd door de Vlaamse Raad, en zal in de lente van 1994 in volle werking kunnen treden.

Het decreet schept het kader voor een autonome en flexibel werkende VRWB, en daar zijn we dankbaar voor. We appreciëren het ook ten zeerste dat we onze naam hebben mogen behouden. Heel wat leden van de Vlaamse Raad wilden immers door een naamverandering mogelijke verwarring vermijden. Hopelijk wordt de Vlaamse Raad vlug het Vlaamse parlement. Anderzijds worden we nu ook adviesraad voor dit Vlaamse parlement, en dit kan het gewicht van de VRWB alleen maar doen toenemen. Bij de uitvoering van dit decreet dient nog een belangrijke stap genomen te worden, nl. de organisatie van het VRWB-secretariaat binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap dat op dit ogenblik zelf een veranderingsproces ondergaat. Hier streven we naar de combinatie van een onafhankelijke inhoudelijke werking en een optimale facilitaire ondersteuning vanuit het ministerie.

In het debat hogescholen-universiteiten en de voorbereiding van een decretale regeling aangaande de hogescholen, heeft de VRWB ook een standpunt willen formuleren, waarbij gepleit wordt voor het behoud van ieders eigenheid en autonomie, en voor samenwerking hierop gebaseerd. Hierbij hoeven de universiteiten zich niet als meerdere van de hogescholen te beschouwen, en moeten ze meer oog hebben voor hun eigen profilering.

Dit punt leidt tot de vaststelling dat de overheid de instellingen die betrokken zijn bij onderzoek, meer en meer autonomie wil verlenen, meer wil responsabiliseren – iets wat alleen maar kan worden toegejuicht – maar dat anderzijds de drang naar verregaande regeling toch blijft bestaan.

De VRWB heeft in de periode 1992-1993 goed gewerkt. We konden ons verheugen in een positieve relatie met het beleidsniveau en vele van onze adviezen en aanbevelingen werden gevolgd in regeringsbeslissingen. Op ons verlanglijstje voor het volgend jaar staat evenwel dat we in de procedure voor nieuwe initiatieven steeds tijdig zouden worden betrokken, en dat ons in de regel voldoende tijd zou worden gegund om ons te beraden en om gefundeerde constructieve aanbevelingen te formuleren.

We vragen ook dat de minister-president nauwlettend de evolutie i.v.m. de transformatie NRWB-FRWB zou volgen. Onze Raad heeft in dat verband steeds voor een confederaal model voor deze FRWB gepleit. Het zou onduidelijk zijn wanneer ook in de toekomst,

zoals dat in 1993 het geval is geweest, belangrijke federale middelen voor wetenschappelijk onderzoek niet op optimale wijze zouden kunnen worden toegewezen.

Wat de toekomst van het wetenschapsbeleid in Vlaanderen betreft ben ik tegelijk pessimistisch en optimistisch.

Pessimistisch omdat onze openbare financiën er zo slecht voorstaan en omdat het denken en plannen op lange termijn, nodig voor een goed wetenschapsbeleid, tegengesteld is aan de korte termijnen van de politiek.

Optimistisch omdat de kwaliteit van de Vlaamse onderzoekers zeer hoog is; omdat de Vlaamse overheid toch meer aandacht krijgt voor het belang van wetenschappelijk onderzoek en er meer middelen aan wil besteden; omdat Vlaanderen een werkbare structuur heeft opgebouwd voor het wetenschappelijk onderzoek (evaluatie van de taakstellingen van de actoren is evenwel niet overbodig) en omdat wereldwijd onderzoek en ontwikkeling wordt erkend als de motor voor meer welvaart en meer welzijn.

In Vlaanderen kan de overheid, spijtig genoeg, voorlopig alleen nog investeren met geleend geld; dan is het essentieel dat de vruchten van deze investering minstens de gemaakte schulden kunnen afbetalen. Investeren in onderzoek en ontwikkeling geeft hierbij op termijn waarschijnlijk de hoogste garantie. De overheid dient fors meer te gaan investeren in Onderzoek en Ontwikkeling. Hierdoor kan zij niet alleen iets positiefs doen aan de werkgelegenheid van vandaag maar ook aan die van de toekomst.

Jef ROOS
voorzitter

Aanvankelijk werd de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 1985¹. Op 1 december 1993 kreeg de VRWB een decretale basis door de goedkeuring in de Vlaamse Raad van het decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid².

Het nieuwe decreet beoogt vooral het verlenen van een grotere autonomie aan de VRWB, opdat de Raad zijn opdrachten als hoogste adviesorgaan inzake wetenschapsbeleid onafhankelijk van de politieke overheid of van individuele belangen zou kunnen uitvoeren. De VRWB wordt overigens niet alleen het adviesorgaan van de Vlaamse regering, maar ook van de Vlaamse Raad, d.i. het Vlaamse parlement. Tevens wordt het accent sterker dan voorheen op de globale beleidslijnen en prioriteiten inzake wetenschapsbeleid gelegd.

Het decreet specificceert de bevoegdheden van de VRWB in termen van het verstrekken van advies, het formuleren van aanbevelingen en het verrichten van studies inzake elke aangelegenheid op het vlak van het wetenschapsbeleid, met inbegrip van het technologiebeleid. Meer in het bijzonder betreft het de globale beleidslijnen en prioriteiten van het wetenschapsbeleid, de vorming van het onderzoekspersoneel, de grote trends in het wetenschapsbeleid en acties op federaal en internationaal vlak, het toetsen van de doelmatigheid met betrekking tot de organisatie van het wetenschapsbeleid en het toetsen van het wetenschapsbeleid aan de ontwikkelingen op sociaal, economisch, technologisch en cultureel vlak.

Verder wordt er nog steeds van de VRWB jaarlijks een advies verwacht over het Vlaamse begrotingsbeleid voor het wetenschappelijk onderzoek.

¹ Zie bijlage I

² Zie bijlage II

Belangrijk is ook dat de VRWB niet alleen als Vlaams gesprekspartner kan optreden, maar ook als vertegenwoordiger van Vlaanderen betrokken kan worden bij soortgelijke federale en internationale adviesorganen.

Het autonome karakter van de VRWB wordt bevestigd door het terbeschikkingstellen van een dotatie, die de Raad moet helpen zijn werking te financieren, en door het instellen van een permanent secretariaat met gespecialiseerd wetenschappelijk personeel, dat geïntegreerd wordt in het departement Coördinatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Dit moet de informatiedoorstroming over het globale beleid van de Vlaamse regering bevorderen.

Andere verschilpunten ten opzichte van het vroegere besluit zijn vevat in aanvullende bepalingen met betrekking tot de openbaarheid van de verslaggeving en de samenstelling van de Raad. De VRWB krijgt in het decreet expliciet het recht adviezen, aanbevelingen en rapporten, na mededeling ervan aan de Vlaamse regering, openbaar te maken.

Wat de samenstelling betreft, blijft de VRWB bestaan uit 16 leden en een voorzitter.

Zes leden zijn actief in of hebben ervaring met het universitaire onderwijs of met wetenschappelijk onderzoek. Zij worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (V.I.R.).

Zes leden worden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties, die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (S.E.R.V.).

De voorzitter en vier leden worden voorgedragen door de Vlaamse minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid.

Er wordt een voldoende wetenschappelijke onderbouw verzekerd door het feit dat ten minste de helft van de leden en de voorzitter ervaring dienen te hebben met of hoofdzakelijk actief moeten zijn in wetenschappelijk onderzoek.

Verder maken hoge ambtenaren (5 in totaal) uit de dichtst betrokken administraties en O&O-financierende instellingen met raadgevende stem deel uit van de VRWB.

De Raadsleden worden benoemd voor de duur van vier jaar. Het mandaat van de eerste VRWB onder het voorzitterschap van prof. dr. Theo PEETERS werd beëindigd op 29 januari 1990. Met ingang van 1 april 1990 werd de Raad opnieuw samengesteld³ met als voorzitter prof. dr. ir. Jef ROOS. Het huidige mandaat loopt ten einde maart 1994. De volgende VRWB zal worden samengesteld in overeenstemming met de bepalingen van het decreet.

De CWB zal aanbevelingen voorbereiden over de specifieke Vlaamse dimensie en aanpak in het beleid, rekening houdend met de noodzakelijke dimensieverruiming naar het federale, het Europese en internationale vlak, over de instandhouding van het wetenschappelijk potentieel, over de vorming van navorsers, over de optimale keuze van de middelen voor overheidssubsidie voor wetenschappelijk onderzoek, over de behoefte aan beleids-ondersteunend onderzoek en de manier waarop men die behoefte op het spoor komt, over de interactie tussen het wetenschapsbeleid enerzijds en het algemeen beleid, in het bijzonder het onderwijs- en industrieel beleid, anderzijds, over de bevordering van de omzetting van wetenschappelijk onderzoek in maatschappelijke, sociale, industriële en economische toepassingen en in beleidstoepassingen.

Ter voorbereiding van zijn werkzaamheden en voor het uitdiepen van bijzondere vraagstukken doet de Raad een beroep op drie permanente basiscommissies en op ad hoc werkgroepen, samengesteld uit deskundigen, voorgedragen door de VRWB⁴.

De commissies en werkgroepen hebben een voorbereidende opdracht onder toezicht en controle van de VRWB. Ze kunnen niet zelf naar buiten treden met adviezen, publikaties of verklaringen.

De drie basiscommissies van de VRWB organiseren hun activiteiten i.v.m. fundamentele permanente aandachtsgebieden.

* De commissie Wetenschapsbeleid (CWB) is belast met het uitdiepen van de problemen inzake doelstellingen, instrumenten, prioriteiten, evaluatiecriteria, ... voor het in Vlaanderen te voeren wetenschapsbeleid, en wel voor het hele onderzoeksspectrum. Zowel niet-gericht als gericht onderzoek, zowel fundamenteel onderzoek en toegepast onderzoek als ontwikkeling, zowel onderzoek in het domein van de cultuurwetenschappen, de mens- en gedragswetenschappen, de exacte wetenschappen als industrieel en technologisch onderzoek komen er aan bod.

* De commissie Nationale en Internationale Samenwerking (CNIS) onderzoekt de vraagstukken inzake de deelname en de betrokkenheid van Vlaanderen aan internationale en federale wetenschappelijke initiatieven. De CNIS analyseert bijvoorbeeld het belang voor het Vlaamse Wetenschapsbeleid van diverse internationale acties, zoals het Europees kaderprogramma, het ESA-ruimtevaartprogramma, de CERN, bilaterale akkoorden,...

* De commissie Begroting en Financiën (CBF) bereidt elk jaar het advies over de begroting Wetenschapsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap voor, dat, op grond van het oprichtingsbesluit en, in de toekomst, ter uitvoering van het decreet, van de VRWB verwacht wordt. Bij de voorbereiding van dit advies kiest men ervoor de analyse van het Vlaamse Horizontale Begrotingsprogramma Wetenschapsbeleid (BPWB) te plaatsen in een breder kader, zowel geografisch (internationale vergelijking) als qua evolutie in de tijd. Alle financiële aspecten en begrotingsaspecten worden eveneens door deze commissie geanalyseerd.

³ Voor de nominatieve samenstelling van de VRWB, zie bijlage III.

⁴ Voor de nominatieve samenstelling van de commissies en ad hoc werkgroepen van de VRWB, zie respectievelijk bijlage IV en V.

* De Raad doet een beroep op ad hoc werkgroepen voor de analyse van dossiers in specifieke domeinen. In 1992 en 1993 waren er twee ad hoc werkgroepen actief. Eén daarvan, nl. de ad hoc werkgroep Natuurontwikkeling werd samengesteld naar aanleiding van de vraag om advies i.v.m. het instellen van een Vlaams Impulsprogramma Natuurontwikkeling. De tweede ad hoc werkgroep werd in het voorjaar 1992 opgericht en belast met de analyse van de specifieke kenmerken en problemen voor het brede domein van de cultuurwetenschappen. De opdracht van deze ad hoc werkgroep werd vrij open gehouden. De werkgroep gaf zichzelf de naam: ad hoc werkgroep Wetenschap als Cultuur.

Het bureau van de VRWB is samengesteld uit de voorzitter van de Raad, de voorzitters van de drie permanente basiscommissies en de secretaris van de Raad. Het VRWB-bureau bereidt de onderwerpen voor die aan de Raad worden voorgelegd en waakt over de uitvoering van de beslissingen van de Raad.

Het VRWB-secretariaat is belast met de inhoudelijke voorbereiding, de rapportering, de voortgangsbewaking en de coördinatie van de werkzaamheden van de VRWB, zijn commissies en werkgroepen.

Het VRWB-secretariaat draagt zorg voor de voorbereiding van de VRWB-vergaderingen, o.m. het verzamelen van alle nuttige documentatie, de analyse van de dossiers, het uitvoeren of begeleiden van achtergrondstudies en het opstellen van discussieteksten ter voorbereiding op de adviesfunctie van de Raad. Een belangrijke taak daarbij is het volgen en analyseren van de trends inzake wetenschappelijk onderzoek op federaal en internationaal vlak in relatie tot Vlaanderen.

De concrete uitvoering van alle beslissingen van de Raad wordt door het VRWB-secretariaat verzorgd. Ook de activiteiten van de commissies en werkgroepen van de VRWB worden door het VRWB-secretariaat georganiseerd, voorbereid, en gedocumenteerd.

Daarnaast heeft het VRWB-secretariaat tot taak functionele contacten te onderhouden met relevante organisaties op regionaal, federaal en internationaal vlak. De samenwerking met analoge raden in binnen- en buitenland wordt daarbij beklemtoond.

Het VRWB-secretariaat is ondergebracht bij de administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid van het departement Coördinatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het VRWB-secretariaat⁵ wordt geleid door een secretaris onder het gezag van de voorzitter van de VRWB.

⁵ De samenstelling van het VRWB-secretariaat wordt gegeven in bijlage VI

Het jaar 1992 was maar nauwelijks uit de startblokken, of de onrust in de Vlaamse wetenschappelijke kringen culmineerde in een heuse betoging van misnoegde wetenschappers, blijkbaar een uniek feit dat zelfs de wereldpers haalde. Het jarenlange teruglopen van de budgetten voor wetenschappelijk onderzoek werd terecht aangeklaagd. De VRWB had dit trouwens bij meerdere gelegenheden aan de kaak gesteld. Nog op het einde van 1991 liet de VRWB dit in een memorandum (21 december 1991) aan de Vlaamse Raad weten. Een beperkte delegatie van de VRWB werd zelfs uitgenodigd om de VRWB-standpunten toe te lichten in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid van de Vlaamse Raad tijdens een hoorzitting op 18 februari 1992 i.v.m. het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. De VRWB-voorzitter maakte van de gelegenheid gebruik om ten aanzien van de Vlaamse volksvertegenwoordigers de drie vereisten te beklemtonen die nodig zijn voor het oplossen van de problemen in het Vlaamse wetenschapsbeleid. In de eerste plaats moet de overheid meer uitgeven aan wetenschappelijk onderzoek om zo geleidelijk de achterstand t.o.v. vergelijkbare geïndustrialiseerde landen weg te werken. Ten tweede moet er gewerkt worden aan een rationeel beheer van de middelen door het beter op elkaar afstemmen van de verschillende actoren in het wetenschapsbeleid en het bereiken van meer 'return on investment'. Tot slot dienden volgens de VRWB-voorzitter de verschillende onduidelijkheden in bevoegdheidsverdeling na de staatshervorming van 1988 weggewerkt te worden.

Een ander belangrijk feit in 1992 was het initiatief van de minister-president om de VRWB een decretale basis te geven. De huidige VRWB werd geraadpleegd omtrent een voorontwerp van decreet tot (her)oprichting van de VRWB. De Vlaamse regering wil daarmee aan de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een grotere autonomie verlenen opdat die in optimale omstandigheden zou kunnen functioneren.

Daarnaast was er de vraag van de Vlaamse minister van Onderwijs om commentaar te geven bij een rapport van een internationaal ad hoc adviescomité. In dit rapport wordt er

een vergelijking gemaakt tussen nieuwe organisatievormen in onderzoeksopleidingen in een aantal ons omringende landen, en worden er conclusies gegeven en aanbevelingen gedaan voor de ontwikkeling van nieuwe structuren, meer in het bijzonder in het licht van de internationalisering van onderzoeksopleidingen.

Verder werd de VRWB om advies gevraagd over de voortzetting van ETC (Emerging Technology Centers of Centra voor Ontluikende Technologie) binnen het "Vlaams Actieprogramma Biotechnologie" (VLAB, periode 1990-1993). De Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen heeft hiervoor een voorstel gedaan, dat steunde op een doorlichting door het IWT (Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie).

Vervolgens heeft diezelfde minister de VRWB nog geraadpleegd over het voorstel tot het opzetten van gemeenschappelijke industriële impulsacties, die vallen binnen de strategische doelstellingen voor het industrieel beleid.

Niet alleen heeft de VRWB adviezen op verzoek geformuleerd, ook heeft de Raad op eigen initiatief twee aanbevelingen gedaan, gericht aan de Vlaamse regering.

Naar aanleiding van het St.-Michielsakkoord stelde de VRWB vast, na kennis te hebben genomen van de voorstellen inzake de bevoegdheid Wetenschapsbeleid, dat er niet tegemoet gekomen werd aan hetgeen de VRWB steeds bepleit heeft. Daarom heeft de VRWB een aanbeveling geformuleerd bij het St.-Michielsakkoord, en die bezorgd aan de minister-president van de Vlaamse regering.

Een tweede aanbeveling had betrekking op de studie die door de administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid gepubliceerd werd over de loopbaan van wetenschappelijk onderzoekers, in casu NFWO-aspiranten en IWONL-bursalen.

Begin 1993 bracht de VRWB zijn advies uit inzake de Vlaamse Horizontale Begrotingsprogramma's Wetenschapsbeleid 1992 en 1993. Zoals ook voor de begroting 1991 gebeurde, heeft de VRWB een grondige analyse uitgevoerd ter onderbouwing van dit advies. Hierbij werden de Vlaamse overheidskredieten voor wetenschapsbeleid in een federaal en internationaal kader geplaatst en werd hun evolutie in de tijd nagegaan. Een positieve omhuiging werd vastgesteld in de jarenlange afbouw van de overheidsuitgaven voor wetenschapsbeleid in Vlaanderen.

De minister-president en Vlaamse minister voor Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen heeft de VRWB om advies gevraagd inzake de instelling van een Vlaams Impulsprogramma Natuurontwikkeling (VLINA). Het initiatief is genomen door de Vlaamse minister voor Leefmilieu en Huisvesting, die voor het uitvoeren en onderbouwen van het natuurbeleid een beroep wil doen op de aanwezige wetenschappelijke kennis in Vlaanderen.

Ook werd de VRWB om raad gevraagd inzake een convenant met de VZW "Vereniging van Vlaamse Textielmachine- en systeembouwers". Dit convenant past in het economisch beleid, waarbij de vorming van clusters (of trossen) van activiteiten zal worden gestimuleerd.

Door het groeiende belang van ruimteonderzoek binnen het wetenschapsbeleid heeft de VRWB het nodig geacht in dat verband een analyse uit te voeren en meer in het bijzonder de Vlaamse deelname aan ruimteonderzoek in het kader van ESA te onderzoeken. Op basis van deze uitgebreide analyse, die grondig onderbouwd was en duidelijkheid bracht, heeft de VRWB een aantal vaststellingen en aanbevelingen geformuleerd ten behoeve van de Vlaamse regering. Deze aanbeveling heeft een ruime weerklink gevonden.

Inzake het voorontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap werd de VRWB formeel niet geraadpleegd. Toch heeft de Raad het nodig geacht om op eigen initiatief een aantal aanbevelingen te formuleren bij de aspecten inzake wetenschapsbeleid, vervat in dat decreet.

Het jaar 1993 werd in schoonheid beëindigd met de goedkeuring op 1 december 1993 door de Vlaamse Raad van het decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, dat vervolgens bekrachtigd werd door de Vlaamse regering op 15 december 1993. Het nieuwe decreet zal in werking treden in het voorjaar van 1994.

De VRWB heeft in het verleden meerdere malen gepleit voor het ontwikkelen van een langetermijnvisie inzake het Vlaamse wetenschapsbeleid.

De VRWB stelt als uitgangspunt dat wetenschappelijk onderzoek belangrijk is zowel op cultureel, maatschappelijk als economisch gebied. Het moet dan ook in onze maatschappij een hoge prioriteit krijgen, ondersteund door een goed wetenschapsbeleid. Als algemene doelstelling moet het wetenschapsbeleid van de overheid zich richten op de verbetering van de samenleving door wetenschapsbeoefening.

De VRWB heeft gekozen voor een pragmatische benadering bij het opstellen van een strategisch beleidsplan. Binnen de Commissie Wetenschapsbeleid worden discussiegroepen georganiseerd rond thema's inzake wetenschapsbeleid. Één discussiegroep is reeds opgestart rond de situatie van de onderzoeker en zal onder meer de problematiek omvatten van het wetenschappelijk personeel in Vlaanderen, het statuut van de vorsers en een maatschappelijk debat over de erkenning en waardering van doctoraatsdiploma's door het bedrijfsleven en de overheid.

Sedert begin 1992 is een ad hoc werkgroep geïnstalleerd, die zich specifiek buigt over de cultuurwetenschappen en het aspect wetenschap als cultuur. Deze ad hoc werkgroep heeft op basis van algemeen ervaren lacunes en problemen een interimrapport aan de VRWB voorgelegd, met als titel "De impact van de wetenschappen op de cultuur en de bijzondere problematiek van de cultuur- en gedragswetenschappen".

In een volgende fase zal een studieopdracht worden uitgevoerd bestaande uit drie delen. Ten eerste het kwantitatief in kaart brengen van de historische evolutie en de huidige situatie van het wetenschappelijk onderzoek in de cultuur- en gedragswetenschappen; vervolgens een studie van kwalitatieve argumenten; en ten slotte een analyse van acties en initiatieven die reeds ondernomen zijn in de ons omringende landen als antwoord op problemen in deze onderzoekssectoren.

Het rapport van deze studieopdracht zal in de loop van 1994 gefinaliseerd worden.

Vragen aan de VRWB uit de tweede helft 1993

In het laatste kwartaal van 1993 werden de volgende vragen om advies aan de VRWB voorgelegd:

- vraag om advies betreffende het horizontale begrotingsprogramma voor wetenschapsbeleid 1994;
- vraag om advies inzake het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering betreffende de financiering van de geconcentreerde onderzoeksacties en van de speciale fondsen voor onderzoek in de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- vraag om advies betreffende het onderzoeksinitiatief rond "spraak- en taaltechnologie voor het Nederlands";
- vraag om advies betreffende de nieuwe regeling voor de cofinanciering van deelname van Vlaamse universitaire onderzoeksploegen aan Europese onderzoeksprogramma's.

De betreffende adviezen zijn in voorbereiding. Begin 1994 zal de VRWB deze verder afwerken.

ADVIEZEN EN AANBEVELINGEN⁶

ADVIES BETREFFENDE HET "REPORT OF THE TEMPORARY INTERNATIONAL CONSULTATIVE COMMITTEE ON NEW ORGANISATIONAL FORMS OF GRADUATE RESEARCH TRAINING" (26 MAART 1992)

Een internationaal ad hoc adviescomité, opgericht op initiatief van de Nederlandse minister voor Onderwijs en Wetenschappen en in overleg met zijn collega's in België, Frankrijk en Duitsland, bracht een rapport uit waarin een vergelijking gemaakt wordt tussen nieuwe organisatievormen in onderzoekopleidingen, en waarin conclusies en aanbevelingen gegeven worden voor de ontwikkeling van nieuwe structuren, meer in het bijzonder in het licht van de internationalisering van onderzoekopleidingen. De Vlaamse minister van Onderwijs heeft dit rapport voorgelegd aan de VRWB, en om zijn commentaar gevraagd.

De VRWB stelt vast dat in het rapport voorbij wordt gegaan aan de fundamenteel verschillende tradities waarop universitaire onderwijsmethoden, organisatievormen en selectiecriteria berusten. De recente hervormingen in Nederland en Duitsland beogen uit efficiëntieoverwegingen de organisatie van de universitaire studie dichter bij het Franse en Belgische model te brengen.

Met de algemene onderwijsexpansie in de jaren zestig werd de opleiding (vooral in de faculteiten Wetenschappen en Letteren & Wijsbegeerte) ingevuld door sterk gespecialiseerde vakken en training in onderzoeksvaardigheden. De laatste jaren wordt er geprobeerd de basisopleiding opnieuw te verbreden met het oog op bredere professionele uitwegen. Deze evolutie verklaart de noodzaak een vaardigheidstraining voor onderzoek te verschuiven naar extra jaren na de basisopleiding.

Commentaar bij de conclusies en aanbevelingen.

Een doctoraatsopleiding moet een training tot onderzoeksvaardigheid en een originele bijdrage tot de wetenschap omvatten. Evaluatie van de kwaliteit van een doctoraatsopleiding kan niet uitsluitend geschieden op basis van slaagpercentages, maar moet eveneens gebeuren op basis van de wetenschappelijke output van de groep.

Bij een voltijdse doctoraatsopleiding lijkt een streven naar een standaardisatie van de duur aangewezen. Het eisenpakket moet aangepast zijn aan de te verwachten duur en moet duidelijk aangegeven worden bij het begin van de opleiding. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de promotor om bij de aanvang de doelstellingen te omschrijven en een werkplan voor te stellen.

Hoewel de doelstellingen van een eerste jaar vorsersactiviteit zoals verwoord in het rapport (formeel gestructureerd, gespiegeld naar het DEA in Frankrijk) onderschreven worden, lijkt het de VRWB niet aangewezen om een dergelijk jaar als verplicht onderdeel van de doctoraatsopleiding op te nemen.

De VRWB pleit er verder voor pogingen te ondernemen om voor de geesteswetenschappen de beroepsactiviteiten, in het bijzonder de academisch gevormde leraren in het secundair onderwijs en het HOBU, aan te sporen tot onderzoek, en criteria te definiëren voor het verwerven van de doctorstitel. Het bezitten van een doctoraat zou ook in het secundair onderwijs en het HOBU gevaloriseerd moeten worden.

⁶ De integrale tekst van de adviezen en de aanbevelingen is op aanvraag te verkrijgen bij het VRWB-secretariaat, Boudewijnlaan 30, 1210 BRUSSEL

De VRWB is van oordeel dat het aangewezen is een nuttige diversiteit aan gangbare mogelijkheden voor beginnende vorsers te handhaven, elk met hun geëigende selectiecriteria.

Het behalen van een doctoraat op basis van een collectie artikelen wordt door de VRWB ter discussie gesteld. Het afronden van de opleiding met een algemene situering van zijn eigen onderzoek en een discussie van de resultaten moet als een belangrijk onderdeel van de opleiding beschouwd worden.

In het belang van een degelijke doctoraatsopleiding en in het belang van het meest efficiënte gebruik van de middelen, is het model van onderzoeksscholen, eventueel in een netwerkstructuur, aangewezen. Men zou bij de mogelijke oprichting van netwerken van onderzoeksscholen kunnen trachten de bestaande versnippering te doorbreken.

Het creëren van dynamische en creatieve onderzoeksomgevingen met voldoende kritische massa, bestaande uit jonge vorsers, post-doc's en ervaren onderzoekers, is aangewezen. Een adequate basisfinanciering gebaseerd op een allocatie van financiële middelen voor goede onderzoeksploegen is vereist. Een effectief kwaliteitsbeoordelingssysteem op basis van output-indicatoren is hierbij aangewezen.

De VRWB onderschrijft de opvatting dat internationale uitwisseling stimulerend en cultureel verrijkend is. Deze uitwisseling moet blijven geschieden op basis van gemeenschappelijke interesses en informele contacten. Het pleidooi voor de mobiliteit van post-doc's wordt eveneens onderschreven. Naast de Europese financiering en enkele NATO-beurzen zijn de mogelijkheden voor de Vlaamse universiteiten te beperkt om op de gewenste wijze de voorzieningen voor jonge doctors uit te bouwen.

De voorzitter van de Vlaamse regering, de heer L. VAN DEN BRANDE, vraagt het advies van de huidige Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) omtrent de decreetale (her)oprichting van de VRWB.

De huidige VRWB werd opgericht bij besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 1985. Zijn opdracht is, zowel op eigen initiatief als op verzoek van de Vlaamse regering, advies uit te brengen en aanbevelingen te doen aan de Vlaamse regering betreffende alle aspecten van het wetenschapsbeleid.

Met de heroprichting van de VRWB bij decreet beoogt de Vlaamse regering aan de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een grotere autonomie te verlenen opdat hij in optimale omstandigheden zou kunnen functioneren.

De VRWB brengt een gunstig advies uit over de hoofdlijnen van het voorontwerp van decreet, meer bepaald over de volgende elementen:

- het bij decreet bevestigen van de VRWB;
- de doelstelling om aan de Raad een grotere autonomie te verlenen, en het instellen van een permanent secretariaat voor de Raad;
- het specificeren en beklemtonen van de bevoegdheden van de Raad, in het bijzonder inzake de globale beleidslijnen en prioriteiten van het wetenschapsbeleid.

De Raad wenst evenwel uitdrukkelijk zijn autonomie, representativiteit, ruime bevoegdheid, i.h.b. initiatiefrecht, en evaluerende rol, inclusief met betrekking tot de samenhang van het wetenschapsbeleid met andere beleidsdomeinen (economisch-, sociaal-, en cultureel gebied, milieu, welzijn en gezondheid, onderwijs, ...) versterkt te zien.

Meer in het bijzonder maakt de Raad de volgende opmerkingen (samengevat):

De Raad acht het aangewezen om ten aanzien van de bevoegdheid en opdracht van de Raad een onderscheid (ook terminologisch) te maken in adviezen, verstrekt op vraag van de Vlaamse regering, en aanbevelingen, op eigen initiatief.

De Raad meent dat "wetenschapsbeleid" ruim geïnterpreteerd dient te worden, dus met inbegrip van het technologiebeleid. De Raad is van oordeel dat de VRWB daarenboven uitdrukkelijk in de mogelijkheid gesteld moet worden analyses, studies en evaluaties te maken ter onderbouwing van zijn adviezen en aanbevelingen.

De Vlaamse regering dient het advies van de VRWB in te winnen betreffende alle aangelegenheden die betrekking hebben op het wetenschapsbeleid, en acties in dit verband die de regering of haar leden zinnens zijn te ondernemen. Dit houdt zowel advisering in over het globale wetenschapsbeleid als over de concrete uitwerking in specifieke acties of via instrumenten, echter zonder inmenging in de operationele werking.

De VRWB dient, om zijn opdracht autonoom en naar behoren te kunnen vervullen, te beschikken over het algemeen recht op informatie. De Raad is van oordeel dat de regering er zich toe dient te verbinden alle benodigde informatie betreffende alle aspecten van het wetenschapsbeleid, inclusief zijn relatie tot andere maatschappelijke factoren, op punt te stellen en te verstrekken, en de toegankelijkheid van deze informatie te garanderen.

Wat de samenstelling betreft is de Raad zich bewust van de bekommernis die er leeft over de representativiteit van de Raad op het vlak van het wetenschapsbeleid. De wijze van voordracht van de leden dient hiervoor echter borg te staan: de leden voorgedragen door de VLIR vertegenwoordigen de wetenschappelijke middens, terwijl de leden voorgedragen door de SERV representatief zijn voor de diverse geleidingen van het economisch milieu en het maatschappelijk draagvlak. Via de vier leden voorgedragen door de Minister bevoegd voor Wetenschapsbeleid is er de mogelijkheid om de Raad eventueel aan te vullen met complementaire deskundigheid.

De Raad is van oordeel dat het tot de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de voordragende instanties behoort om erop toe te zien dat de voorgedragen leden competent zijn inzake wetenschapsbeleid en gezagdragend zijn. Derhalve is de Raad van oordeel dat in het decreet geen bijkomende bepalingen dienen opgelegd te worden.

De Raad is akkoord dat vertegenwoordigers van administratieve diensten en operationele instellingen, betrokken bij het wetenschapsbe-

leid, met raadgevende stem kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van de Raad. Dit bevordert de wisselwerking tussen de Raad enerzijds en deze administraties en uitvoerende organen anderzijds, zoals o.m. de wederzijdse informatie-uitwisseling, verduidelijking van gegeven adviezen en de opvolging van de concrete uitwerking en realisatie van het wetenschapsbeleid. De Raad beveelt echter aan in het decreet enkel aan te geven dat leden met raadgevende stem kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van de Raad. In zijn huishoudelijk reglement, dat aan de Vlaamse regering ter goedkeuring wordt voorgelegd, duidt de Raad aan uit welke diensten en instellingen vertegenwoordigers met raadgevende stem en op regelmatige basis aan de activiteiten deelnemen.

De Raad benadrukt de autonomie van de inhoudelijke werking van het permanent VRWB-secretariaat, waarvoor de Vlaamse regering zowel statutair als contractueel personeel ter beschikking stelt. Statutaire ambtenaren, voor wie het principe van vastheid van betrekking geldt, kunnen de onafhankelijke werking van het secretariaat bevorderen. Zoals reeds aangegeven in de memorie van toelichting, onderschrijft de Raad uitdrukkelijk dat hij zelf contractuelen wenst te kunnen aanwerven, ter versterking van het secretariaatspersoneel in functie van de VRWB-werkzaamheden.

Voor de werking van de Raad wordt een jaarlijkse dotatie voorzien. De Raad wijst in dit verband op de aanzienlijke bevoegdheden en opdrachten die aan de Raad toegewezen worden, waarvoor een deskundige en degelijke ondersteuning vanwege het secretariaat onontbeerlijk is. De jaarlijkse dotatie moet bijgevolg voldoende omvangrijk zijn, en moet, voor een goede werking van de Raad, aangepast kunnen worden aan de behoeften.

In zijn memorandum van 21 december 1991, gericht aan de Vlaamse Raad, stelde de VRWB o.m.: "Het wetenschapsbeleid dient zo snel en zo volledig mogelijk te worden gefederaliseerd. Samenwerking over de grenzen van de Regio en de Gemeenschap heen zal des te vlotter kunnen naarmate de autonomie groter is."

Na kennis te hebben genomen van het St.-Michielsakkoord, meer bepaald inzake de bevoegdheid Wetenschapsbeleid, constateert de VRWB dat dit akkoord niet tegemoet komt aan hetgeen de VRWB steeds bepleit heeft.

Het St.-Michielsakkoord stelt dat de Gemeenschappen en de Gewesten in principe bevoegd zijn voor wetenschappelijk onderzoek, uitgezonderd wat de expliciet vermelde restbevoegdheden voor de federale overheid betreft.

De VRWB is van oordeel dat nog teveel belangrijke bevoegdheden inzake wetenschapsbeleid ressorteren onder de federale overheid, aan wie daarenboven nog steeds een initiatiefrecht in de bevoegdheidsdomeinen van de Gemeenschappen en Gewesten wordt toege-

kend. De VRWB wijst deze concurrerende bevoegdheid van de federale overheid af. Daardoor wordt de ondoorzichtigheid en de versnippering in de hand gewerkt.

Ook stelt de VRWB uitdrukkelijk dat het ruimteonderzoek moet worden overgedragen naar de Gemeenschappen en de Gewesten.

Voorts meent de VRWB dat de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen paritair moeten worden beheerd door de Gemeenschappen en de Gewesten, daar hun activiteiten zich voornamelijk bevinden in de bevoegdheidsdomeinen van de Gemeenschappen en Gewesten.

Tenslotte beveelt de VRWB als adviesorgaan aan een confederale Raad voor Wetenschapsbeleid op te richten, die een emanatie is van de raden voor Wetenschapsbeleid uit de Gemeenschappen en de Gewesten. De confederale Raad adviseert de federale overheid over materies in haar eigen bevoegdheid en vormt het forum voor de advisering over samenwerkingsakkoorden tussen de Gemeenschappen en de Gewesten.

Door de administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid werd een studie gepubliceerd betreffende de loopbaan van een wetenschappelijk onderzoeker. In tegenstelling tot wat de titel suggereert, is de studie overwegend toegespitst op de loopbaan van doctorandi. De studie heeft bovendien uitsluitend betrekking op de loopbaan van NFWO-aspiranten en IWONL-bursalen.

Om een volledig overzicht te krijgen van het loopbaanprofiel van de vorser is het aan te raden een analoge studie te laten uitvoeren voor de onderzoekers op universitaire mandaten, de onderzoekers in de wetenschappelijke instellingen, de onderzoekers in contractresearch en onderzoekers met andere statuten. Men moet daarbij rekening houden met het verschil in de statuten en de formele verplichting om te doctoreren.

De bij de universitaire studies behaalde graden blijken bij NFWO-mandaathouders gevoelig hoger te liggen dan bij IWONL-bursalen. De behaalde graden zijn bij de toekenning van een NFWO-mandaat een belangrijk criterium. De selectiecriteria zijn duidelijk verschillend bij de twee systemen (NFWO en IWONL). De VRWB beveelt aan de twee systemen te handhaven.

De verschillen in graden leiden niet tot significante verschillen wat de kansen om een doctoraat te voltooien betreft, en evenmin inzake de duurtijd. Deze conclusie steunt op een correctie van de cijfers in de studie.

De duurtijd van een doctoraat is duidelijk te lang (gemiddeld meer dan zes jaar). Zowel bij NFWO- als bij IWONL-beurzen moeten van de promotoren duidelijk meer waarborgen geëist worden, vooral wat het concept en de begeleiding betreft, zodanig dat de voorgestelde projecten in 4 jaar tot een doctoraat kunnen leiden.

Noch bij de NFWO-mandatarissen, noch bij de IWONL-bursalen ligt na het behalen van het doctoraat de hoofdactiviteit in de industriële sector. De grote meerderheid blijft werkzaam

in de academische sector of onderwijssector. Er is wel een significant verschil tussen NFWO-mandatarissen en IWONL-bursalen: respectievelijk ca. 25% en 33% van hen komen in industriële loopbanen terecht.

De beurzen van het IWONL-type moeten gericht blijven op het maken van een doctoraat en zouden zich verder naar projecten met een mogelijk toegepast karakter moeten richten. In de een of andere vorm moet een mogelijke betrokkenheid van de industrie bij de beoordeling gewaarborgd worden.

In het licht van de voorstellen tot vervollediging van de federale structuur (St.-Michielsakkoord) worden een aantal acties inzake wetenschapsbeleid overgedragen naar de regio's. Er moet onderzocht worden welke wijzigingen in de wetgeving nodig zijn opdat een Vlaamse instelling (logischerwijs het IWT) belast zou kunnen worden met het toekennen van beurzen van het IWONL-type.

Begin 1990 ging het "Vlaams Actieprogramma Biotechnologie" (VLAB) van start.

Het VLAB had als doelstellingen:

- het bevorderen van de industriële toepassing van biotechnologische innovaties door het stimuleren van de samenwerking tussen universitaire onderzoekscentra en industrie;
- de consolidatie op lange termijn van het potentieel inzake het industrieel basisonderzoek in geselecteerde kenniscentra.

Het programma liep over vier jaar (1990-1993) en bestond uit drie delen:

- 1) voor de lange-termijnacties werden 9 universitaire onderzoekscentra (Centra voor Ontluikende Technologie of Emerging Technology Centers, ETC's) geselecteerd met een betoelaging van 100% (overheidsinvestering: 350 MBEF);
- 2) de middellange-termijnacties hadden betrekking op samenwerkingsprojecten tussen onderzoeksgroep en bedrijf, met een betoelaging van 50% (overheidsinvestering: 337,5 MBEF);
- 3) in het maatschappelijke onderdeel was er ruimte voor zowel lange- als middellange-termijnprojecten (overheidsinvestering: 51 MBEF).

Voor trainingsprogramma's werd 13,5 MBEF uitgetrokken en voor het beheer van het VLAB 30 MBEF.

In opdracht van de huidige Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen werden, zoals door de VRWB in zijn adviezen van 1988 en 1989 betreffende het VLAB-voorstel trouwens werd aanbevolen, de 9 ETC's van het eerste onderdeel door het IWT (Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie) doorgelicht en getoetst aan de volgende criteria: hun wetenschappelijke uitmuntendheid, hun bijdrage tot de ontwikkeling van ontluikende technologieën (emerging technologies), hun invulling van de doelstellingen van het VLAB en hun industriële relevantie.

Op basis van deze evaluatie en na advies van het IWT heeft de minister de intentie het onder-

deel van de lange-termijnacties voort te zetten. Hij vraagt de VRWB om advies over het volgende voorstel:

- Daar vier centra hoog scoren volgens de in aanmerking genomen criteria en daar het strategisch belang van hun activiteiten voor een breed segment van het Vlaamse bedrijfsleven als een paal boven water staat, worden die verder gefinancierd voor 100% gedurende een periode van vijf jaar. De totale overheidsinvestering hiervoor bedraagt 400 MBEF.
- Bovendien wordt principieel beslist om voor de financiering van nader te selecteren kleinere centra in totaal 200 MBEF over een periode van 3-5 jaar uit te trekken. De te kiezen thema's worden vooraf met de bio-industrie vastgelegd. Daarna worden de onderzoeksploegen uitgenodigd op die thema's in te tekenen. De betrokkenheid van de industrie kan gewaarborgd worden door een belangrijke cofinanciering vanuit de industrie. Hier wijkt de minister af van het IWT-advies, waarin werd geadviseerd de bio-industrie nauw te betrekken bij de keuze van de onderzoeksthema's en te onderzoeken of de concrete betrokkenheid van de industrie kan worden aangewakkerd door een beperkte deelname in de totale financiering van het programma.
- De Vlaamse Overheid bestemt 20 MBEF voor de ondersteuning van de technologie-transfer naar de bedrijven.

In zijn advies stelt de VRWB met tevredenheid vast dat het onderdeel lange-termijnacties van het VLAB duidelijk succesvol is geweest.

Bovendien apprecieert de VRWB het ten eerste dat de minister de opdracht heeft gegeven voor een evaluatie van dit onderdeel lange-termijnacties van het VLAB en dat hij zijn voorstel hierop steunt. De VRWB beveelt aan de andere twee gedeelten (de middellange-termijnacties en de maatschappelijke aspecten) van hetzelfde programma ook te evalueren en op basis daarvan eventueel voort te zetten.

De VRWB wenste expliciet zijn waardering uit te spreken voor de deskundige aanpak van de evaluatie en voor de degelijkheid van het evaluatierapport.

In de VRWB was er echter geen unanimititeit over het vervolg.

Een meerderheid steunt het voornemen om, als logische conclusie van de evaluatie, de in het kader van het VLAB als beste bevonden ploegen verder te ondersteunen. Deze meerderheid stelt voor het voorstel van het IWT te volgen. Naast de voortzetting van de financiering van de vier geselecteerde centra worden in het belang van de andere centra, eventueel aangevuld met nieuw te selecteren centra, zo snel mogelijk in overleg met de bio-industrie onderzoeksthema's bepaald, waarna de oproep tot voorstellen onverwijld gelanceerd dient te worden. Alhoewel cofinanciering vanuit de industrie voor lange-termijnonderzoek welkom is, mag dit geen voorwaarde zijn bij de selectie van de centra. De betrokkenheid van de indus-

trie mag niet tot gevolg hebben dat er onrecht wordt aangedaan aan de filosofie van de ETC's, met name het verrichten van basisonderzoek met een brede industriële relevantie. De meerderheid van de VRWB treedt in dit verband volledig de visie van het IWT bij.

In een minderheidsnota gevoegd bij het VRWB-advies hebben enkele leden gepleit om een aantal niet-geselecteerde centra met de meest sterke fundamenteel wetenschappelijke en maatschappelijke relevantie een financiering te laten behouden voor een nieuwe periode van drie jaar. Zij zijn van oordeel dat de vier door het IWT geselecteerde centra met hun bewezen industriële dimensie via industriële inbreng kunnen worden gefinancierd.

DE VLAAMSE MINISTER VOOR ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN EXTERNE BETREKKINGEN, HEEFT DE VRWB OM ADVIES GEVRAAGD INZAKE STEUN AAN VLAAMSE GEMEENSCHAPPELIJKE INDUSTRIËLE IMPULSACTIES.

De Vlaamse minister voor Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, heeft de VRWB om advies gevraagd inzake steun aan Vlaamse gemeenschappelijke industriële impulsacties. De minister stelt dat, in het kader van de strategische doelstellingen van het industrieel beleid, het van essentieel belang is de wetenschappelijke en technologische onderbouw van de Vlaamse industrie te bestendigen en verder te ontwikkelen. Bij het uitwerken van een dergelijk beleid, wil de minister, naast selectieve en concurrentiële steunmaatregelen, zich richten op het geheel van een sector of subsector in een gemeenschappelijke aanpak, hetgeen in het bijzonder voor KMO's aangewezen is.

Het voorstel van de minister omvat het opzetten van een gemeenschappelijke impulsactie, waarbij technologisch onderzoek en technologische ontwikkeling, transfer van technologie en opleiding centraal staan. De actie is sectoraal gestructureerd en is gebaseerd op sterkten-zwakten-analyse van de betrokken sector. De gemeenschappelijke industriële impulsacties bestrijken een meerjarenprogramma, waarbij op initiatief van de overheid een kader wordt uitgewerkt voor steun aan concrete geprogrammeerde onderzoeksprojecten.

Een belangrijke rol wordt toegemeten aan een VZW, op te richten door de Vlaamse Collectieve Centra, waarbij de overheid, de sociale partners, de universiteiten, de hogescholen en onderzoeksinstituten worden betrokken.

In zijn advies uitgebracht op 10 december 1992 spreekt de VRWB zijn waardering uit voor het feit dat de minister de Raad reeds in een dergelijk vroeg stadium raadpleegt bij het opzetten van deze specifieke actie.

De Raad ondersteunt het idee van gemeenschappelijke industriële impulsacties in het kader van een lange-termijnstrategie in de vorm van clusters van bedrijven en onderzoekscentra, gevormd rond welbepaalde gemeenschappelijke onderzoeksthema's, en het idee om hiervoor een extra overheidsinvestering uit te trekken.

De VRWB is van mening dat het initiatief kan uitgaan van bedrijven, groepen van bedrijven, bedrijfssectoren, universitaire, collectieve en andere onderzoekscentra.

In het bijzonder voor de collectieve centra, die nationaal georganiseerd zijn, vraagt de VRWB hun rol te onderzoeken in het licht van de ver-

dere regionalisering van het wetenschappelijk onderzoek. Indien ze erbij betrokken worden, moet er een garantie zijn dat de extra financiering voor O&O gebruikt wordt voor de ondersteuning van het Vlaamse bedrijfsleven.

De VRWB blijft voorstander van één overheidsloket in het kader van het wetenschappelijk-

technologisch onderzoek in de industrie, m.n. het IWT. Een meerderheid van de VRWB-leden vindt de oprichting van een extra structuur dan ook niet opportuun, terwijl enkele leden in een minderheidsnota bij het advies als mening te kennen geven dat een tijdelijke extra structuur wel zijn nut kan hebben.

Zoals bepaald in zijn taakomschrijving, heeft de VRWB aan minister-president L. VAN DEN BRANDE advies uitgebracht over de jaarlijkse Vlaamse Horizontale Begrotingsprogramma's (BPWB) 1992 en 1993. Zoals ook voor 1991 gebeurde, heeft de VRWB een grondige analyse uitgevoerd ter onderbouwing van dit advies. Hierbij werden de Vlaamse overheidskredieten voor wetenschapsbeleid in een Belgisch en in een internationaal kader geplaatst en werd hun evolutie in de tijd nagegaan.

De VRWB verwelkomt de positieve ombuiging in de jarenlange afbouw van de overheidsuitgaven voor wetenschapsbeleid. Deze positieve ombuiging is evenwel beperkt in omvang. Gezien de grote achterstand die België heeft inzake uitgaven voor Onderzoek en Ontwikkeling (O&O) (in België 1,7% van het BBP t.o.v. een gemiddelde van 2,2% voor onze vijf belangrijkste handelspartners), waarbij vooral de overheid tekort schiet, valt het te betwijfelen of de beperkte verhoging van de overheidsmiddelen in 1992 en 1993 voldoende is om op internationaal niveau te komen. Op termijn zou nochtans de doelstelling moeten zijn de 2%-norm (van het BBP) die door de OESO als een minimum wordt voorgesteld te bereiken.

Meer in het bijzonder voor de universitaire onderzoeksfinanciering is de neerwaartse trend van de voorgaande jaren omgebogen. De extra kredieten voor de universiteiten zijn evenwel sterk versnipperd zodat het voor de universiteiten moeilijk is om hiermee een vernieuwd onderzoeksbeleid te voeren. De VRWB pleit er dan ook voor om nieuwe, aanvullende midde-

len voor de universiteiten te integreren in één van de bestaande financieringskanalen.

Voor de industriële O&O-kredieten dringt de VRWB erop aan dat de Vlaamse regering haar beleid betreffende de grote onderzoeksinstellingen en de belangrijke fondsen voor industrieel onderzoek beter zou verantwoorden.

De VRWB heeft bovendien nog een aantal aanbevelingen uit zijn vroegere adviezen herhaald, waaraan niet of in onvoldoende mate werd tegemoet gekomen. Zo benadrukt de VRWB dat de kredieten die bestemd zijn voor wetenschapsbeleid deze bestemming dienen te behouden binnen elk activiteitenprogramma van de Vlaamse begroting; dit zou begrotingstechnisch vastgelegd moeten worden. Verder is het voor de VRWB nog altijd niet mogelijk om op basis van het begrotingsprogramma inzicht te verwerven in de beleidsmatige opties van de Vlaamse regering of de impact van genomen initiatieven.

Een VRWB-publikatie brengt zowel het advies inzake de BPWB's 1992 en 1993 als de analyse.

ADVIES INZAKE DE INSTELLING VAN EEN VLAAMS
IMPULSPROGRAMMA NATUURONTWIKKELING
(4 februari 1993)

Minister-president L. VAN DEN BRANDE, ook Vlaams minister voor Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, heeft de VRWB om advies gevraagd inzake de instelling van een Vlaams Impulsprogramma Natuurontwikkeling (VLINA). Het initiatief is genomen door de Vlaamse minister voor Leefmilieu en Huisvesting, de heer N. DE BATSELIER, die voor het uitvoeren en onderbouwen van het natuurbeleid een beroep wil doen op de aanwezige wetenschappelijke kennis in Vlaanderen.

Het VLINA zou over een periode van vijf jaar lopen, met een budget van 500 miljoen BEF, en bestaat uit twee delen: (1) twee wetenschappelijke instellingen van de Vlaamse Gemeenschap, met name het Instituut voor Natuurbehoud (IN) en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) ontvangen gedurende deze vijf jaar een jaarlijkse financieringsbudget van 20 miljoen BEF en (2) 300 miljoen BEF wordt gebruikt voor onderzoeksprojecten van Vlaamse onderzoeksploegen in universiteiten, onderzoeksinstellingen (met uitzondering van IN en IBW) en particuliere natuur- en milieuverenigingen.

In zijn advies spreekt de VRWB zijn waardering uit voor dit initiatief. De Raad is tevens verheugd dat ter voorbereiding van dit initiatief eerst een wetenschappelijke studie werd uitgevoerd waarvan de resultaten zijn weergegeven in het Eindrapport.

De VRWB onderschrijft de noodzaak om voor het natuurbeleid het onderzoekspotentieel in beleidsrelevante onderzoeksdomeinen te mobiliseren. Een dergelijke impuls kan slechts optimaal werken, indien die kan steunen op een voldoende brede basis van kennispotentieel. Daarom moeten ook voor het basisonderzoek gericht op het verwezenlijken van de doelstellingen van het VLINA, voldoende middelen beschikbaar zijn.

Inzake de inhoudelijke uitwerking van het VLINA beaamt de VRWB het belang voor het natuurbeleid van de voorgestelde vijf aandachtspunten die voortvloeien uit het Eindrapport, m.n. (1) Natuurgerichte Normstelling,

(2) Ecologische Aspecten van Natuurontwikkeling, (3) Habitatfragmentatie, (4) Ecohydrologische Aspecten, en (5) Maatschappelijke Aspecten van Natuurontwikkeling.

Daar het hier toch om beleidsondersteunend onderzoek gaat, dient in de diverse thema's ook met aspecten van andere verwante beleidsdomeinen rekening gehouden te worden, zoals o.m. ruimtelijke ordening, landinrichting, landbouw, ...

De VRWB is van oordeel dat de selectie van onderzoeksploegen in het kader van het VLINA moet steunen op: (1) de wetenschappelijke kwaliteit van het voorgestelde onderzoek, (2) de relevantie ervan voor de realisatie van het natuurbeleid en (3) de onderzoekscapaciteit van de onderzoeksploegen. Bij de evaluatiecriteria ontbreekt expliciet de wetenschappelijke kwaliteit, die dan ook toegevoegd dient te worden.

De VRWB bevestigt de belangrijke rol van de twee instituten, m.n. het IN en het IBW, in de wetenschappelijke ondersteuning van het beleid voor natuurbehoud en natuurontwikkeling. Hun opdracht dient evenwel duidelijk omschreven te worden in een programma, waarbij rekening gehouden wordt met de eigen doelstelling van elke instelling, en waarvoor de Vlaamse overheid vervolgens de nodige financiële en personele middelen ter beschikking stelt. Dit valt echter buiten de eigenlijke bedoeling van dit impulsprogramma. Daarom kiest de VRWB voor slechts één onderdeel in het programma. Voormelde instituten dienen daarbij in competitie te treden met andere onderzoeksploegen.

De ruimte en het ruimteonderzoek blijft het grote publiek fascineren, hetgeen nog maar eens geïllustreerd werd bij de ruimtevlucht van Dirk Frimout. Het ruimtevaartonderzoek, en in het bijzonder bemande ruimtevluchten, vergen evenwel zeer grote financiële investeringen.

De Europese ruimtevaartorganisatie ESA (European Space Agency) verenigt een aantal Europese landen, die door samenwerking streven naar Europese autonomie op het gebied van ruimteonderzoek, inbegrepen de ruimtevaart. Ook België is lid van ESA. De budgetten, die België uittrekt voor ruimteonderzoek, worden hoofdzakelijk gebruikt voor de Belgische bijdrage aan ESA. Deze bijdrage bedroeg in 1988 ongeveer 3 miljard BEF, in 1992 is ze gestegen tot 4,6 miljard BEF en in 1993 stijgt ze zelfs tot 5,6 miljard BEF. In relatie tot het BBP (bruto binnenlands produkt) bevindt België zich daarmee op het gemiddelde van zijn 5 belangrijkste handelspartners (0,5 promille van het BBP).

De kredieten voor de ESA-bijdrage komen uit de federale begroting wetenschapsbeleid. De totale overheidsinvesteringen voor O & O zijn in België de laatste jaren nauwelijks of niet toegenomen en zijn laag in vergelijking met onze belangrijkste handelspartners (slechts 0,5% van het BBP, tegenover 1% als Europees gemiddelde). De O & O-kredieten voor ruimteonderzoek via ESA stijgen wel sterk, zodat hun relatief aandeel steeds groter wordt (6,64% in 1985, 11,45% in 1990). Van onze vijf belangrijkste handelspartners besteedt alleen Frankrijk een groter aandeel van zijn civiele O & O aan ruimteonderzoek.

Door het groeiende belang van ruimteonderzoek binnen het wetenschapsbeleid heeft de VRWB het nodig geacht een analyse op dat gebied uit te voeren en meer in het bijzonder de Vlaamse deelname aan ruimteonderzoek in het kader van ESA nader te onderzoeken. Op basis van de uitgevoerde analyse heeft de VRWB vervolgens een aantal vaststellingen en aanbevelingen geformuleerd ten behoeve van de Vlaamse regering.

België heeft zich in het verleden geëngageerd in ESA-programma's met grote budgettaire implicaties over meerdere jaren. Nochtans komt de VRWB tot de vaststelling dat de federale overheid tot op heden geen expliciete beleidsdoelstelling heeft geformuleerd inzake ruimteonderzoek, i.h.b. inzake de deelname aan ESA. De VRWB vindt nochtans dat de omvangrijke investeringen voor ruimteonderzoek beter verantwoord dienen te worden, waarbij naast economische en wetenschappelijke doelstellingen ook het maatschappelijke nut en transutilitaire aspecten in de verantwoording worden betrokken. Volgens de VRWB moet de federale overheid van de recente herziening van de ESA-planning, o.m. betreffende HERMES, gebruik maken om de Belgische ESA-bijdrage te beperken. Als de ESA-budgetten onder druk van de grote landen nog verder worden teruggeschroefd of als België zijn ruimtebeleid herziet, moeten de middelen die vrijkomen, behouden blijven voor O & O in het algemeen en voor het ruimteonderzoek in het bijzonder.

De werking van ESA wordt bekostigd via de bijdragen van de lidstaten, waarvan een groot deel terugvloeit naar de lidstaten in de vorm van O&O-contracten met ondernemingen, universiteiten en onderzoeksinstituten. Voor België staan de Diensten voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid (federale DPWB) in voor de coördinatie en het volgen van de ESA-contracten.

Wat de regionale spreiding van de Belgische terugvloeit betreft, komt er slechts 19% naar Vlaanderen, terwijl 37% naar Brussel gaat en 38% naar Wallonië (6% valt niet te lokaliseren). Deze verdeling staat helemaal niet in verhouding tot het potentieel dat beschikbaar is in Vlaamse ondernemingen, universiteiten en onderzoeksinstituten. De oorzaken hiervan zijn niet éénduidig aan te wijzen door de weinig transparante rol van DPWB.

Enkele grote Belgische bedrijven, waarvan slechts één in Vlaanderen gevestigde multinational, slorpen het leeuwenaandeel van de ESA-return op. Andere Vlaamse ESA-contractanten zijn hoofdzakelijk KMO's die betrokken zijn via financieel weinig omvangrijke contracten.

Onderzoeksinstellingen en universiteiten nemen in slechts geringe mate deel aan ESA-programma's (tesamen voor 6%, de universiteiten voor slechts 0,5%). In deze groep is de Vlaamse ondervertegenwoordiging nog schrijnender.

Een inhaalbeweging is dringend noodzakelijk, zowel voor de Vlaamse bedrijven als voor de Vlaamse universiteiten en onderzoeksinstellingen.

Daarom beveelt de VRWB aan dat naast een minder uitgesproken Belgische deelname aan de grote infrastructuurprogramma's (zoals Columbus, Ariane, Hermes en Data Relay Service), ons land meer moet inschrijven op wetenschappelijke programma's met meer kansen voor de Vlaamse industrie en voor Vlaamse onderzoekers. In zijn keuze voor deelname aan ESA-programma's dient België zich specifiek meer af te stemmen op het beschikbaar potentieel in Vlaamse bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstellingen. Samenwerking tussen

bedrijven en onderzoekers moet maximaal gestimuleerd worden. Er zal ook meer ingespeeld moeten worden op de mogelijkheden die ESA biedt op het vlak van wetenschappelijke en maatschappelijke behoeften.

De VRWB beveelt de Vlaamse overheid aan een eigen beleid inzake ruimteonderzoek op te zetten en Vlaamse onderzoeksploegen (ook in bedrijven) via een adequaat O & O-beleid voor te bereiden op deelname aan ESA.

Tenslotte herhaalt de VRWB voorstander te zijn van de volledige overheveling van de bevoegdheid voor ruimteonderzoek, met inbegrip van ruimtevaartonderzoek naar de Gewesten. De Raad is dan ook van mening dat de voorstellen dienaangaande in het kader van het St.-Michielsakkoord incoherent zijn.

Deze aanbeveling betreffende de Vlaamse deelname aan ruimteonderzoek in het kader van ESA is samen met het analyserapport uitgebracht in de vorm van een VRWB-publikatie.

De Vlaamse regering hechtte op 31 maart 1993 haar goedkeuring aan een convenant met de VZW "Vereniging van Vlaamse Textielmachine- en -systeembouwers". Het convenant past in het economisch beleid, waarbij het vormen van clusters (of trossen) van activiteiten zal worden gestimuleerd. Centraal in een cluster staat het ontwikkelen van een globaalstrategie waardoor de concurrentiepositie van alle geledingen van de cluster wordt verstevigd. Binnen het concept clusterbeleid zal men instrumenten van het wetenschapsbeleid inpassen in die mate dat zij een bijdrage en ondersteuning leveren voor het realiseren van de globale doelstelling van een bepaalde economische cluster. Het door de Vlaamse regering goedgekeurde convenant wordt voorgesteld als pilootproject van een bijzonder O&O-programma voor een welbepaalde cluster.

Het initiatief voor dit convenant is genomen door vier bedrijven die actief zijn in de textielmachine- en -systeembouw. Zij hebben hiertoe een VZW opgericht, die ook openstaat voor andere bedrijven uit deze activiteitengroep. De

Vlaamse regering verbindt er zich toe O&O-projecten voorgesteld door de VZW-leden te subsidiëren voor een totaal budget van 600 miljoen BEF voor twee jaar (vastgelegd op het FIOV-fonds). Er zijn twee subsidieniveaus: 40% voor een individueel project, 60% indien meerdere leden samen een dossier indienen. Het verkregen steunbedrag komt in meerdering op de normale O&O-budgetten van de VZW-leden.

De VRWB is door de minister-president L. Van den Brande om advies gevraagd inzake efficiëntie en effectiviteit van dit reeds goedgekeurde pilootproject.

In zijn advies stelt de VRWB vast dat de Vlaamse regering hier een nieuw concept inzake O&O-steun invoert. De VRWB betreurt niet eerder geraadpleegd te zijn, nl. voordat de Vlaamse regering besliste over te gaan tot de concrete uitvoering van dit concept. De VRWB dringt er op aan om zeker tijdig en op gepaste wijze betrokken te worden bij het evaluatieproces, vastgesteld na twee jaar.

Hoewel de VRWB voor bijzondere ondersteuning van elementen uit een cluster waardering kan opbrengen, doet het afsluiten door de Vlaamse regering van een convenant met een VZW voor het toekennen van O&O-steun vele vragen rijzen. De ervaring met dit eerste convenant zou moeten aantonen welke meerwaarde een convenant als instrument van het wetenschapsbeleid heeft t.o.v. het afsluiten van gewone onderzoekscontracten tussen het IWT en bedrijven. Meer bepaald kan hier gedacht worden aan een actief diffusiebeleid van de nieuw verworven kennis, in het bijzonder naar de Vlaamse KMO's. De toegankelijkheid tot de VZW mag daarom niet worden bemoeilijkt door onverantwoorde drempels.

Daar het initiatief voor het convenant vooruitloopt op de procedure, die afgesproken werd met de sociale partners inzake de afbakening van economische clusters, kan de VRWB zich niet uitspreken over de plaats van dit convenant in het totale clusterbeleid. Wanneer de clusters eenmaal gedefinieerd zijn, dient te worden nagegaan welke activiteiten binnen elke cluster ondersteund moeten worden via O&O en welke criteria daarvoor in aanmerking komen.

Tenslotte merkt de VRWB op dat de statuten van de VZW gewijzigd dienen te worden opdat geen enkele universitaire of andere onderzoeksinstelling behorend tot de Vlaamse Gemeenschap wordt uitgesloten van samenwerking in het kader van dit pilootproject.

De VRWB werd door de Vlaamse overheid niet formeel om advies gevraagd aangaande het voorontwerp van decreet betreffende de Hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap. Toch heeft de VRWB het gepast geacht om op eigen initiatief een aantal aanbevelingen te formuleren, in het bijzonder wat betreft de aspecten wetenschapsbeleid, vervat in het voornoemde voorontwerp van decreet.

In zijn aanbeveling wenst de VRWB allereerst de eigenheid van universiteiten en hogescholen te beklemtonen. De opdrachten van de hogescholen moeten duidelijk beschreven en afgebakend worden. Binnen het landschap van het hoger onderwijs is het immers belangrijk dat de hogescholen een eigen profiel hebben, verschillend van dat van de universiteiten. Het onderwijs in de universiteiten wordt gekenmerkt door zijn verbondenheid met het wetenschappelijk onderzoek en omvat onder meer de opleiding tot onderzoeker.

In de hogescholen daarentegen staat, zoals terecht wordt opgemerkt in de memorie van toelichting, de wisselwerking tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt centraal. De VRWB is van oordeel dat dit essentieel onderscheid behouden moet blijven. In dit licht vraagt de raad zich af of de bepalingen, zoals gesteld in de artikels 91 en 92, verenigbaar zijn met het professionele karakter van het onderwijs dat in deze instellingen moet worden gegeven.

Verder wordt in het voorontwerp van decreet en in de memorie van toelichting op meerdere plaatsen gesproken van 'projectmatig onderzoek', een term die evenwel niet gedefinieerd wordt. Om het ontstaan van alle mogelijke interpretaties te vermijden, beveelt de VRWB aan om expliciet te vermelden wat bedoeld wordt met 'projectmatig onderzoek'. Daarbij dringt de Raad er tevens op aan om erop toe te zien dat dit voorontwerp van decreet geen aanleiding kan geven tot een verdere versnippering van de reeds schaarse middelen voor wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Het is bovendien aangewezen dat onderzoeksactiviteiten van hogescholen in de vorm van samenwerkingsakkoorden met de universiteiten worden georganiseerd. Dit zal bevorderlijk zijn voor de wetenschappelijke kwaliteit en sluit niet uit dat hogescholen op contractuele basis onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten uitvoeren.

Inzake de doctoraatsvereiste ten slotte is de VRWB van mening dat er voldoende opening moet blijven om personen aan te trekken, te benoemen en te bevorderen, die door hun beroepservaring een waardevolle professionele inbreng kunnen hebben in het curriculum van de opleiding. Volgens de raad doet het algemeen verplicht stellen van een doctorsdiploma op proefschrift voor toegang tot de hogere ambten, afbreuk aan het principe om de wisselwerking tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt centraal te stellen.

Op de voordracht van de Voorzitter van de Vlaamse regering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

HOOFDSTUK I. - Oprichting en bevoegdheid van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

Artikel 1. Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid opgericht, verder genoemd de Raad.

Art. 2. § 1. De Raad heeft als opdracht, zowel op eigen initiatief als op verzoek van de Vlaamse regering, advies uit te brengen en voorstellen te doen aan de Vlaamse regering betreffende alle aspecten van het wetenschapsbeleid.

§ 2. Meer in het bijzonder heeft de Raad als opdracht advies te verstrekken en voorstellen te formuleren over:

- de globale beleidslijnen van het wetenschapsbeleid;
- de prioriteiten in het wetenschapsbeleid;
- de inhoud en de modaliteiten van het wetenschapsbeleid;
- de vorm, de samenstelling, de bevoegdheden en de coördinatie van de structuren inzake het Vlaamse wetenschapsbeleid;
- de vorming van navorsers;
- concrete uitvoering van het voorgestelde wetenschapsbeleid op economisch, technologisch en maatschappelijk gebied;
- onderzoekacties om het wetenschapsbeleid te realiseren;
- het wetenschapsbeleid op nationaal en internationaal vlak;
- een meer samenhangende bevoegdheidsverdeling tussen de Staat, Gewesten en Gemeenschappen inzake wetenschappelijk onderzoek.

§ 3. De Vlaamse regering wint het advies in van de Raad over de voorontwerpen van decreten en van besluiten die algemene aangelegenheden regelen inzake wetenschappelijk onder-

GECOÖRDINEERDE TEKST

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op de artikelen 4, 17°, 6, § 1, X en 78;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd door het koninklijk besluit van 12 januari 1978 en gewijzigd door de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, inzonderheid op artikel 3, § 1;

Gelet op de dringende noodzaak om in de Vlaamse Gemeenschap een eengemaakt beleid inzake wetenschappelijk onderzoek te bevorderen;

⁷ Belgisch Staatsblad dd. 07-09-1985.

⁸ Besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1991 (B.S. dd. 09-10-1991) tot vaststelling van het administratief en geldelijk statuut van de eerste opdrachthouder en de adjunct-eerste opdrachthouder van de Administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid en van het wetenschappelijk personeel van de Diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap waarin de bevoegdheden inzake wetenschapsbeleid gegroepeerd zijn.

⁹ Besluit van de Vlaamse regering van 23 oktober 1991 (B.S. dd. 11-01-1992) tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

zoek. De adviezen worden verstrekt binnen een maand te rekenen vanaf de aanvraag.

In geval van spoed, die met redenen wordt omkleed, kan de Vlaamse regering de termijn inkorten zonder dat hij minder dan vijf werkdagen mag bedragen.

Indien het advies niet tijdig is verstrekt, moet erop niet worden gewacht.

§ 4. Vóór 10 september van elk jaar brengt de Raad een met redenen omkleed advies uit over het te voeren begrotingsbeleid inzake wetenschappelijk onderzoek. Het advies wordt toegezonden aan de Vlaamse regering. Indien het advies niet tijdig is verstrekt, moet erop niet worden gewacht.

§ 5. De Raad treedt op als gesprekspartner van analoge nationale en internationale organen of organismen.

Art. 3. De Vlaamse regering houdt de Raad op de hoogte van de door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en door de diverse instellingen gevoerde werking in verband met het wetenschapsbeleid ; zij bezorgt de Raad de inlichtingen die hij over die werking vraagt.

Art. 4. § 1. De Raad brengt jaarlijks bij de Vlaamse regering verslag uit over de wetenschappelijke activiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Dit verslag bevat onder meer beschouwingen over het in dit verband door wetenschappelijke instanties verrichte werk, evenals over het bedrag en de verdeling van de aan het wetenschappelijk onderzoek bestede middelen uit de openbare en private sector. Het verslag bevat tevens een overzicht van de werking van de Raad. Dit verslag wordt door de Vlaamse regering medegedeeld aan de Vlaamse Raad.

§ 2. De Raad kan steeds bijzondere verslagen opstellen over bepaalde vraagstukken inzake wetenschapsbeleid.

Art. 5. De Raad stelt zijn reglement van orde op dat de wijze bepaalt waarop de Raad zijn bevoegdheden uitoefent en dat onderworpen is aan de goedkeuring van de Vlaamse regering.

HOOFDSTUK II. - Samenstelling.

Art. 6 § 1. De Raad bestaat uit een voorzitter en zestien leden. De in de Raad vertegenwoordigde instanties waken er gezamenlijk over dat in de Raad en in zijn bestuur een evenwicht tot stand komt wat de vertegenwoordiging betreft van de instellingen van universitair onderwijs en wetenschappelijk onderzoek enerzijds en de sociaal-economische middens anderzijds. Ten minste vier leden van de Raad zijn personen die ervaring hebben en hoofdzakelijk actief zijn in het wetenschappelijk onderzoek. Ten minste vier leden van de Raad zijn deskundig op het gebied van diverse sociale of menswetenschappelijke disciplines.

§ 2. Zes leden vertegenwoordigen het universitair onderwijs en het universitair onderzoek. Zij worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

§ 3. Zes leden worden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen.

§ 4. De leden zoals bepaald in § 2 en § 3 worden door de Vlaamse regering benoemd.

§ 5. De voorzitter en de overige leden worden rechtstreeks door de Vlaamse regering benoemd.

§ 6. De Secretaris-generaal van het Departement Onderwijs, de Secretaris-generaal van het Departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden, de Eerste Opdrachthouder van de Administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid bij het Departement Coördinatie, en de Directeur-generaal bij het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT) zijn ambtshalve lid met raadgevende stem¹⁰.

¹⁰ Besluit van de Vlaamse regering van 23 oktober 1991 (B.S. dd. 11-01-1992) tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

§ 7. De voorzitter en de leden worden benoemd voor een termijn van vier jaar. Het mandaat is eenmaal hernieuwbaar.

Art. 7. De adviezen worden uitgebracht met goedkeuring van de gewone meerderheid van de aanwezige leden.

Art. 8. De Raad kan een bureau van de Raad oprichten. De Raad kan voor zijn werkzaamheden permanente of ad hoc commissies instellen, bestaande uit leden aangeduid door de Raad.

Art. 9. De Raad mag voor raadpleging een beroep doen op één of meer deskundigen, die geen deel uitmaken van de Raad.

Art. 10. § 1. Het secretariaat van de Raad wordt waargenomen door personeelsleden die door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking gesteld worden en bestaat uit een navorser, en een attaché. Deze personeelsleden worden aangeduid door de functioneel bevoegde Gemeenschapsminister op gezamenlijk voorstel van de voorzitter van de Raad en van de Eerste Opdrachthouder. Zij voeren de opdrachten uit die de voorzitter van de Raad hen opdraagt¹¹.

§ 2. De Raad kan aan de navorser en attaché respectievelijk de titel van secretaris en adjunct-secretaris van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid toekennen.

HOOFDSTUK III. - Zwijgplicht.

Art. 11. Aan de leden van de Raad en van het secretariaat van de Raad is het verboden de feiten bekend te maken waarvan zij krachtens hun ambt kennis hebben en die, volgens hun aard of volgens de voorschriften van de bevoegde overheden, een geheim karakter hebben. Dit verbod geldt ook voor diegenen die hun ambt hebben neergelegd.

HOOFDSTUK IV. - Uitvoeringsbepalingen.

Art. 12. De werkingskosten van de Raad vallen ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 13. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Brussel, 17 juli 1985.

De Voorzitter van de Vlaamse regering,

G. GEENS.

¹¹ Besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1991 (B.S. dd. 09-10-1991) tot vaststelling van het administratief en geldelijk statuut van de eerste opdrachthouder en de adjunct-eerste opdrachthouder van de Administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid en van het wetenschappelijk personeel van de Diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap waarin de bevoegdheden inzake wetenschapsbeleid gegroepeerd zijn.

1993-1994
 1993-1994
 1993-1994

HOOFDSTUK I

Algemeen

Artikel 1

Dit decreet regelt aangelegenheden als bedoeld in artikel 59bis en artikel 107quater van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

Oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

Artikel 2

Voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest wordt een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid opgericht, hierna te noemen de Raad.

HOOFDSTUK III

Bevoegdheid van de Raad

Artikel 3

§ 1. De Raad is bevoegd om inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschapsbeleid, met inbegrip van het technologiebeleid, op eigen initiatief aanbevelingen te formuleren en studies te verrichten en om, op verzoek van de Vlaamse regering en de in § 5 vermelde overheden, over die aangelegenheden advies te verstrekken.

§ 2. Meer in het bijzonder kan de Raad advies verstrekken, aanbevelingen formuleren en studies verrichten in verband met:

- de globale beleidslijnen en prioriteiten van het wetenschapsbeleid;
- de vorming van het onderzoekspersoneel;
- de grote trends in het wetenschapsbeleid en acties op federaal vlak;
- het toetsen van de doelmatigheid van de organisatie van het wetenschapsbeleid;
- het toetsen van het wetenschapsbeleid aan de ontwikkelingen op sociaal, economisch, technologisch en cultureel vlak en het formuleren van behoeften die daaruit voortvloeien.

§ 3. Vóór 30 september van elk jaar brengt de Raad een met redenen omkleed advies uit over het gevoerde en het te voeren begrotingsbeleid inzake het wetenschapsbeleid. Het advies wordt toegezonden aan de Vlaamse regering.

§ 4. De Vlaamse regering is verplicht vooraf het advies van de Raad in te winnen over:

- alle voorontwerpen van decreet en ontwerpen van reglementaire besluiten van de Vlaamse regering inzake wetenschapsbeleid die algemene aangelegenheden regelen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn, met uitzondering van de voorontwerpen van decreet die de begroting betreffen;
- alle voorontwerpen van decreet of besluiten houdende de oprichting, afschaffing of verandering van bevoegdheden van instellingen die instaan voor materies inzake wetenschapsbeleid waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn;
- alle belangrijke niet-gereguleerde acties en initiatieven inzake wetenschapsbeleid, met inbegrip van acties van de Vlaamse regering op federaal en internationaal vlak.

12 op 1 december 1993 goedgekeurd door de Vlaamse Raad, en op 15 december 1993 bekrachtigd door de Vlaamse regering.

§ 5. Het advies van de Raad kan gevraagd worden door:

- de Vlaamse Raad;
- de Vlaamse minister, bevoegd voor het wetenschapsbeleid of, bij ontstentenis van de expliciete toewijzing van deze bevoegdheid, de minister-president van de Vlaamse regering;
- elke Vlaamse minister voor wat zijn bevoegdheden betreft.

§ 6. De adviezen, bedoeld in § 4 en 5, dienen te worden verstrekt binnen een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de aanvraag. In geval van spoed kan de Vlaamse minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid of, bij ontstentenis van de expliciete toewijzing van deze bevoegdheid, de minister-president van de Vlaamse regering, de termijn inkorten met dien verstande dat die niet minder dan tien werkdagen mag bedragen.

Het in vorig lid bedoeld advies wordt geacht te zijn gegeven indien het niet binnen bovengenoemde termijn is verstrekt.

§ 7. De Raad treedt op als Vlaamse gesprekspartner en kan als vertegenwoordiger van Vlaanderen worden betrokken bij gelijkaardige federale en internationale adviesorganen.

HOOFDSTUK IV

Informatiedoorstroming en verslaggeving

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering stelt de Raad de noodzakelijke informatie ter beschikking om hem in staat te stellen zijn opdrachten naar behoren te vervullen.

§ 2. De adviezen, aanbevelingen en studies van de Raad zijn openbaar, tien werkdagen nadat ze medegedeeld zijn aan de Vlaamse regering.

Artikel 5

§ 1. De Raad legt jaarlijks aan de Vlaamse regering een verslag voor van zijn werkzaamheden. De Vlaamse regering overhandigt dit verslag aan de Vlaamse Raad.

§ 2. De Raad kan steeds bijzondere verslagen opstellen over bepaalde vraagstukken inzake wetenschapsbeleid.

HOOFDSTUK V

Samenstelling van de Raad

Artikel 6

§ 1. De Raad is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd om hun deskundigheid op grond van en hun betrokkenheid bij het wetenschapsbeleid in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

Ten minste acht leden van de Raad, alsook de voorzitter, zijn personen die ervaring hebben met of hoofdzakelijk actief zijn in het wetenschappelijk onderzoek.

De Raad dient evenwichtig samengesteld te zijn uit deskundigen op het gebied van de cultuur en de gedragwetenschappen, de toegepaste, de exacte en de biomedische wetenschappen.

§ 2. Zes leden zijn actief in of hebben ervaring met het universitair onderwijs of het wetenschappelijk onderzoek. Zij worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (V.I.R.).

§ 3. Zes leden worden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

§ 4. De voorzitter en vier leden worden voorgedragen door de Vlaamse minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid of, bij ontstentenis van de expliciete toewijzing van deze bevoegdheid, de minister-president van de Vlaamse regering.

§ 5. De voorzitter en de leden van de Raad worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 6. De duur van het mandaat van de voorzitter en van de leden bedraagt vier jaar. Het mandaat is éénmaal hernieuwbaar. Indien een lid zijn mandaat niet beëindigt, wordt eert nieuw lid benoemd conform de bovengenoemde bepalingen. Dit lid zal het desbetreffende mandaat voltooien en kan slechts één nieuw mandaat innemen.

Artikel 7

§ 1. Aan de Raad nemen met raadgevende stem deel:

- de secretaris-generaal van het departement Onderwijs;
- de secretaris-generaal van het departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden;
- de eerste opdrachthouder van de administratie voor de programmatie van het wetenschapsbeleid bij het departement Coördinatie;
- de directeur-generaal van het Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch onderzoek in de industrie (IWT);
- de secretaris-generaal van de Vlaamse raad van bestuur van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (NFWO).

§ 2. De Raad kan in zijn huishoudelijk reglement zelf bepalen of hij voor de in § 1 van dit artikel genoemde ambtenaren plaatsvervangers kan toelaten, alsook of hij, in bepaalde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden, andere personen met raadgevende stem wenst te laten deelnemen aan de vergaderingen.

HOOFDSTUK VI

De werking van de Raad

Artikel 8

De Raad kan, binnen de mogelijkheden van zijn dotatie, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken of voor het uitvoeren van studieopdrachten een beroep doen op permanente commissies of ad hoc werkgroepen, bestaande uit leden benoemd door de Raad, of op externe deskundigen, onder de voorwaarden bepaald in het huishoudelijk reglement.

Artikel 9

De Raad stelt, binnen een termijn van 3 maanden na de inwerkingtreding van dit decreet, een huishoudelijk reglement op, dat minstens regelt:

1. de bevoegdheden van de voorzitter;
2. de samenstelling en de bevoegdheden van het eventuele dagelijks bestuur van de Raad;
3. de wijze van bijeenroeping en beraadslaging;
4. de frequentie van vergaderen;
5. de bekendmaking van de handelingen;
6. de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op externe deskundigen, permanente commissies of ad hoc werkgroepen, overeenkomstig artikel 8;
7. de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op personen, zoals vermeld in artikel 7, § 2.

Dit reglement is onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse regering.

Artikel 10

De Vlaamse regering stelt aan de Raad een permanent secretariaat ter beschikking, dat naast personeel met een administratieve opleiding eveneens personeel met een wetenschappelijke opleiding omvat, en bepaalt het aantal, de loopbaan en de bezoldigingsregeling in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.

De Vlaamse regering kan voor het voormeld secretariaat van de Raad onder meer een beroep doen op gespecialiseerd personeel, statutair of contractueel, in dienst genomen in overeenstemming met de bepalingen van de artikelen 88, 89 en 90 van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid.

Het secretariaat wordt onder het gezag van de voorzitter van de Raad geleid door een secretaris.

Artikel 11

Het departement Coördinatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap stelt lokalen ter beschikking voor de huisvesting van het secretariaat van de Raad en verleent het alle logistieke steun.

Artikel 12

Voor de leden van de Raad en van het secretariaat van de Raad en voor alle personen die

aan de Raad hun medewerking verlenen, gelden de bepalingen van Titel I, Hoofdstuk II, artikel 3 van het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen.

Artikel 13

De Raad beschikt voor het uitvoeren van zijn opdrachten over een dotatie die jaarlijks ingeschreven wordt in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK VII

Het statuut van de Voorzitter, van de leden en van de personen die aan de Raad hun medewerking verlenen

Artikel 14

Inzake protocollaire en administratieve aangelegenheden wordt de voorzitter gelijkgesteld met een ambtenaar van rang 17 en worden de leden van de Raad gelijkgesteld met ambtenaren van rang 16.

De leden van commissies of werkgroepen die door de Raad worden opgericht, worden gelijkgesteld met een ambtenaar van rang 15.

De ambtenaren die met raadgevende stem deelnemen aan de Raad of aan de commissies of werkgroepen, behouden de rang die zij bekleeden in hun administratie.

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt het presentiegeld en de geldelijke vergoedingen die aan de voorzitter en de leden van de Raad kunnen worden toegekend.

§ 2. De Raad bepaalt, binnen de perken van zijn werkingsmiddelen, de geldelijke vergoedingen van de voorzitters en de leden van de permanente commissies en ad hoc werkgroepen en van de externe deskundigen.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepaling

Artikel 16

Het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, gewijzigd bij het besluit van 31 juli 1991 en gewijzigd bij het besluit van 23 oktober 1991, wordt opgeheven.

Drie leden voorgedragen door de werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de S.E.R.V.:

- Jules ALBRECHTS, directeur Centravoc (Centrum voor Arbeidersvorming en Cultuurbeleid), A.C.W.
- Bernard DE POTTER, medewerker Studiedienst A.C.V.
- Robert VOORHAMME, voorzitter Vlaams A.B.V.V.

Voorzitter:

- Jef ROOS, gewoon hoogleraar K.U.LEUVEN, Faculteit Toegepaste Wetenschappen.

Zes leden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (V.I.R.):

- Freddy ADAMS, rector van de Universitaire Instelling Antwerpen (U.I.A.)
- Walter DECLEIR, rector van het Universitair Centrum Antwerpen (RUCA)
- Jacques WILLEMS (sinds 1 oktober 1993, voordien Leon DE MEYER), rector van de Universiteit Gent (RUG)
- Roger DILLEMANS, rector van de Katholieke Universiteit Leuven (K.U.LEUVEN)
- Robert DEJAEGERE, rector van de Vrije Universiteit Brussel (V.U.B.)
- Frank GOTZEN (sinds 1 oktober 1992, voordien Ferdinand VANHEMELRYCK), rector van de Katholieke Universiteit Brussel (K.U.BRUSSEL)

Drie leden voorgedragen door de werkgeversorganisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-economische Raad van Vlaanderen (S.E.R.V.):

- Guy CLEMER, directeur studiedienst Vlaams Economisch Verbond (V.E.V.)
- Martin DE PRYCKER, hoofd Research Center, Alcatel Bell Telephone (sinds 20 november 1992, voordien Wilfried DE KINDER, directeur onderzoek Bell Telephone-Alcatel)
- Petrus THYS, voorzitter N.C.M.V., organisatie voor zelfstandige ondernemers.

Vier leden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering:

- Gilbert EGGERMONT, gastprofessor - navorser
- Henry MARTENS, rector van het Limburgs Universitair Centrum (L.U.C.)
- Oscar STEENHAUT, prorector van de V.U.B.
- Norbert VAN BELLE, vice-president Handelsontwikkeling, Janssen-Pharmaceutica

Leden die ambtshalve lid zijn met raadgevende stem¹⁴:

- Christine CLAUS, directeur-generaal bij het Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie (IWT)
- Freddy COLSON, eerste opdrachthouder, Departement Coördinatie, Administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid
- Johan DELANGHE, secretaris-generaal, Departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden
- Georges MONARD, secretaris-generaal, Departement Onderwijs.

¹⁴ Besluit van de Vlaamse regering van 23 oktober 1991 tot wijziging van het besluit van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (B.S. dd. 11-01-1992).

1. Commissie Wetenschapsbeleid (CWB)

Voorzitter: O. STEENHAUT, pro-rector van de V.U.B.

Leden:

- P. BERCKMANS, Stichting Technologie Vlaanderen (S.T.V.)
- A. CARDON, professor-decaan Faculteit Toegepaste Wetenschappen, V.U.B.
- A. CLAUWAERT, adviseur studiedienst Vlaams A.B.V.V.
- H. COUSY, gewoon hoogleraar K.U.LEUVEN, Faculteit Rechtsgeleerdheid
- J. DE GRAEVE, opdrachthouder, departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden
- W. DEGRIECK, assistent-directeur I.W.O.N.L.
- M. DE PRYCKER, hoofd Research Center, Alcatel Bell Telephone
- B. DE POTTER, medewerker studiedienst A.C.V.
- R. DONCKELS, gewoon hoogleraar K.U.BRUSSEL; buitengewoon docent K.U.LEUVEN; K.M.O.-problematiek
- G. MARIN, gewoon hoogleraar, Technische Universiteit Eindhoven, Laboratorium voor Chemische Technologie
- A. ROELANDT, stafmedewerker onderzoeksbeleid VI.I.R.
- D. SCHOEMAKER, gewoon hoogleraar in de Fysika, Departement Natuurkunde, U.I.A.
- L. SCHOONBAERT, hoofdconservator Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
- L. STALS, gewoon hoogleraar Natuurkunde L.U.C., buitengewoon hoogleraar Materiaalwetenschappen K.U.Leuven, directeur Instituut voor Materiaalonderzoek, L.U.C.
- K. THIELEMANS, hoofddocent V.U.B.; voorzitter van Focus Research
- J. TRAEST, secretaris-generaal N.F.W.O.
- H. VAN DEN BERGHE, vice-rector en onderzoekskoördinator K.U.LEUVEN
- D. VANDEPITTE, werkend lid, Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten
- N. VERCRUYSSSE, directeur, departement Onderwijs, bestuur Wetenschappelijk Onderzoek
- W. VERHEYEN, gewoon hoogleraar in de Zoölogie, departementen Biologie Universiteit Antwerpen (RUCA-UIA)
- J. VERHOEVEN, gewoon hoogleraar, departement Sociologie, K.U.LEUVEN
- E. VERMEERSCH, vice-rector, sedert 28/10/93 ter vervanging van A. KINT.
- E. VERMEYLEN, adviseur V.E.V.-studiedienst
- L. VERSCHAFFEL, Onderzoeksleider N.F.W.O. - deeltijds hoofddocent K.U.Leuven

- P. VERSTRAETEN, opdrachthouder IWT
- M. VERVLIET, adjunct eerste opdrachthouder, departement Coördinatie, Administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid
- L. WYNS, hoogleraar, directeur Instituut Moleculaire Biologie en Biotechnologie, V.U.B.

Toegevoegde leden :

- E. SPRUYT, adviseur onderzoeksbeleid rectoraat U.I.A.
- G. EGGERMONT, gastprofessor - navorser, Voorzitter Commissie Nationale en Internationale Samenwerking
- A. CAPON, eerste adviseur S.E.R.V.

2. Commissie Nationale en Internationale Samenwerking (CNIS)

Voorzitter: G. EGGERMONT, gastprofessor - navorser

Leden:

- E. ARYS, departementshoofd, departement Experimentele Aëronomie, B.I.R.A.
- Y. BRUYNSERAEDE, gewoon hoogleraar en voorzitter Onderzoeksraad K.U.LEUVEN
- A. CLAUWAERT, adviseur studiedienst Vlaams A.B.V.V.
- J. DEGADT, gewoon hoogleraar K.U.Brussel
- J.P. DE GREVE, hoofddocent V.U.B., Astrofysical Institute; voorzitter V.U.B.- Adviesraad Internationale relaties.
- J. DEPORTE, opdrachthouder IWT
- B. DE POTTER, medewerker studiedienst A.C.V.
- F. DUMORTIER, vice-rector L.U.C.
- P. LAGASSE, gewoon hoogleraar RUG, faculteit Toegepaste Wetenschappen
- V. LORIES, attaché, departement Coördinatie, administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid
- A. OOSTERLINCK, gewoon hoogleraar, groepsvoorzitter voor de exacte wetenschappen K.U.LEUVEN; afdelingsverantwoordelijke ESAT, K.U.LEUVEN
- J. STEVERLYNCK, secretaris-generaal N.C.M.V., organisatie voor zelfstandige ondernemers.

- G. TORDEUR, nationaal secretaris LBC-NVK
- J. TRAEST, secretaris-generaal N.F.W.O.
- M. VALCKENAERS, directeur-generaal, Eureka-representative, departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden, administratie Werkgelegenheid
- J. VAN DER PERRE, secretaris-generaal, VI.I.R.
- U. VANDEURZEN, voorzitter, gedelegeerd Bestuurder L.M.S. International NV
- N. VERCRUYSSSE, directeur, departement Onderwijs, bestuur Wetenschappelijk Onderzoek
- A. VERMANDEL, vice-rector U.I.A.
- E. VERMEYLEN, adviseur V.E.V.-studiedienst
- M. VRIJENS, faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen, RUCA
- S. HOSTE, onderzoeksbeleid, rectoraat RUG
- B. LEEMANS, Marketing Manager VITO
- J. MORTIER, beleidsmedewerker rectoraat U.F.S.I.A.
- M. SMEYERS, onderzoekscoördinator L.U.C.
- E. SPRUYT, adviseur onderzoeksbeleid rectoraat U.I.A.
- O. STEENHAUT, pro-rector V.U.B.; voorzitter Commissie Wetenschapsbeleid
- E. VAN OCKEN, Onderzoeksbeleid rectoraat RUCA

Toegevoegde leden :

- A. CAPON, eerste adviseur S.E.R.V.
- G. CIELEN, medewerker dienst onderzoekscoördinatie, K.U.LEUVEN
- R. DEKEERSMAECKER, project manager IMEC, buitengewoon docent K.U.LEUVEN
- P. T. DESCAMPS, Advisor Special Studies, BARCO N.V.
- M. GIJSEMANS, rectoraat V.U.B.
- D. GOOSSENS, staff assistant central research, Alcatel Bell Telephone N.V.

3. Commissie Begroting en Financiën (CBF)

Voorzitter : G. CLEMER, directeur studiedienst Vlaams Economisch Verbond (V.E.V.)

Leden :

- J. ALBRECHTS, directeur Centravoc (Centrum voor Arbeidersvorming en Cultuurbeleid) A.C.W.
- V. BOGAERT, stafmedewerker Financiën en Personeel, Vl.I.R.
- J. DE GRAEVE, opdrachthouder departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden, sedert 28/10/93, ter vervanging van J. MORTIER.
- B. DE POTTER, medewerker studiedienst A.C.V.
- W.P. DE WILDE, voorzitter Onderzoeksraad V.U.B.
- R. DONCKELS, gewoon hoogleraar K.U.BRUSSEL; buitengewoon docent K.U.LEUVEN; K.M.O.-problematiek
- W. GOETSTOUWERS, vast secretaris Raad van Bestuur L.U.C.
- S. HOSTE, onderzoeksbeleid, rectoraat RUG
- J. HOUBEN, administratief verantwoordelijke van de Dienst Onderzoekscoördinatie, Secretaris van de Onderzoeksraad, K.U.LEUVEN
- H. KNOOREN, secretaris, adviseur voor energiebeleid en wetenschapsbeleid, S.P.-kamerfractie
- L. LAMBEETS, vaste secretaris U.I.A.

- M. LUWEL, navorser, departement Coördinatie, administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid
- J. MAES, diensthoofd Studiedienst Vlaams A.B.V.V.
- S. PROOST, onderzoeksleider N.F.W.O., deeltijds hoofddocent K.U.LEUVEN, Centrum voor Economische Studiën
- E. SPRUYT, adviseur onderzoeksbeleid rectoraat U.I.A.
- H. STEEMAN, eerste wetenschappelijk adviseur, IWT
- P. THYS, voorzitter N.C.M.V., organisatie voor zelfstandige ondernemers.
- J. TRAEST, secretaris-generaal N.F.W.O.
- E. VANLOMMEL, vice-rector en gewoon hoogleraar RUCA, deeltijds hoogleraar RUG
- N. VERCRUYSSSE, directeur, departement Onderwijs, bestuur Wetenschappelijk Onderzoek

Toegevoegd lid :

- E. POELVOORDE, opdrachthouder S.E.R.V.

1. Ad Hoc Werkgroep Natuurontwikkeling (WGNA)

Voorzitter: B. DE POTTER, medewerker
studiedienst A.C.V.

Leden:

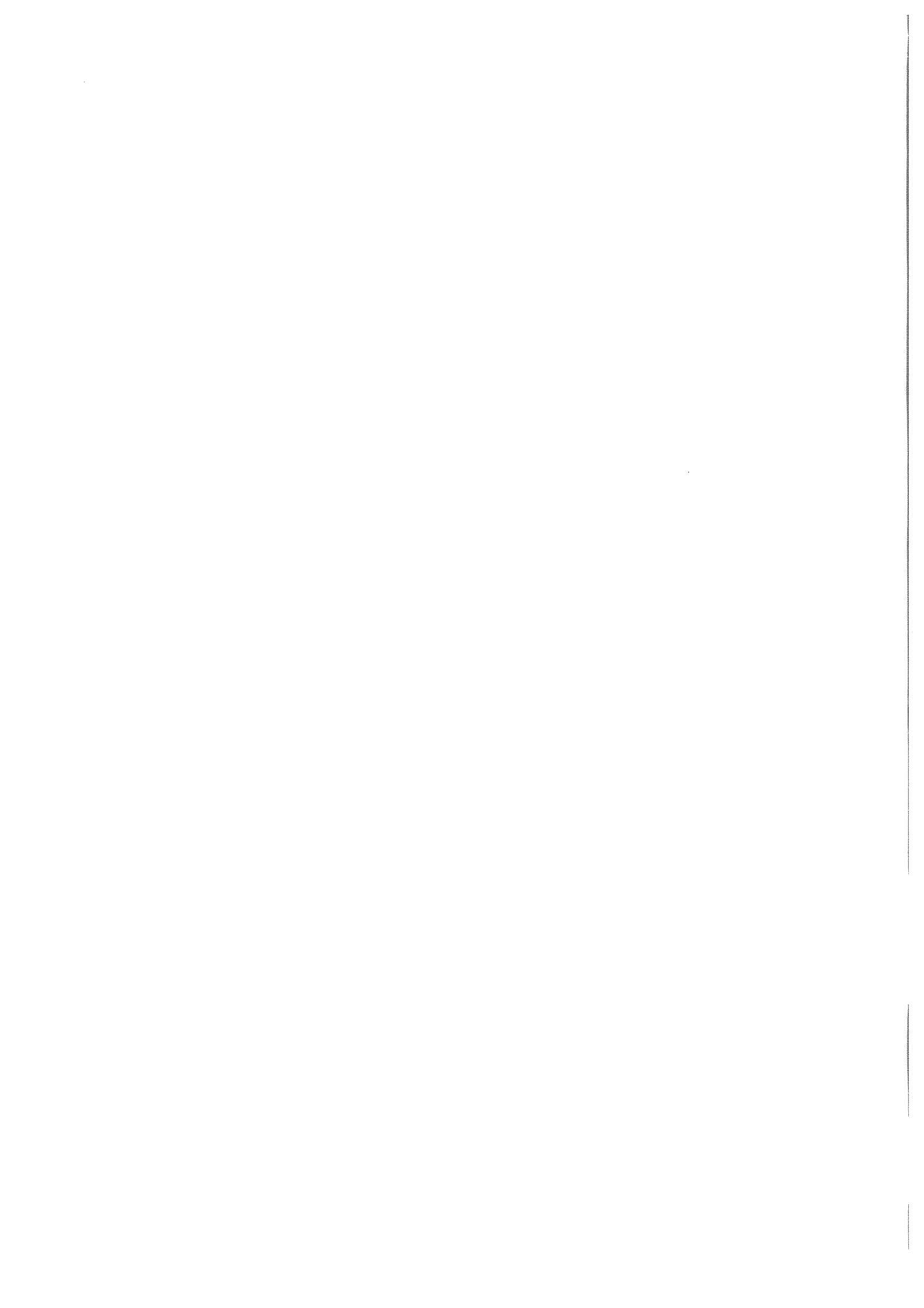
- M. ANTROP, laboratorium Regionale Geografie, Universiteit Gent
- R. CAUBERGS, voorzitter Departement Biologie, RUCA
- A. CLAUWAERT, adviseur studiedienst ABVV
- H. CLIJSTERS, hoogleraar L.U.C.
- K. DE MEESTER, N.C.M.V., organisatie voor zelfstandige ondernemers.
- J. FEYEN, gewoon hoogleraar Instituut Land- en Waterbeheer, Landbouwwetenschappen K.U.Leuven
- L. HENS, eenheid Menselijke Ecologie, V.U.B.
- R. HERMAN, opdrachthouder departement Onderwijs, bestuur Wetenschappelijk Onderzoek.
- C. KLEIN, V.E.V.-studiedienst
- F. OLLEVIER, gewoon hoogleraar, laboratorium voor Ecologie en Aquacultuur, departement Biologie, K.U.Leuven
- J. SPAAS, voorzitter Vlaamse Hoge Bosraad, gasthoogleraar Natuurbehoud, K.U.Leuven
- O. STEENHAUT, prorector V.U.B.
- M. VAN MOLLE, dienst Aardrijkskunde, faculteit Wetenschappen, V.U.B.
- P. VAN STEELANDT, bestuur Natuurlijke Rijkdommen en Energie
- F. VAN WASSENHOVE, eerste adviseur, IWT
- R. VERHEYEN, gewoon hoogleraar, onderzoeksgroep Natuurbeheer, Departement Biologie, U.I.A.
- E. VERMEYLEN, adviseur studiedienst V.E.V.
- M. VERVLIEET, adjunct eerste opdrachthouder, administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid

2. Ad Hoc Werkgroep Wetenschap als Cultuur (WGWC)

Voorzitter: O. STEENHAUT, prorector V.U.B.

leden:

- J.P. ABRAHAM, bestuurder, wetenschappelijk adviseur Paribas Bank België, Buitengewoon hoogleraar K.U.Leuven.
- P. ANTHONISSEN, gedelegeerd bestuurder Anthonissen & Associates
- L. APOSTEL, prof. emeritus Universiteit Gent en VUB
- J. BOULOGNE, directeur vormingsdienst, N.C.M.V., organisatie voor zelfstandige ondernemers.
- W. CALLEBAUT, hoogleraar L.U.C.
- J.M. DEBAENE, adviseur Studiedienst Vlaams A.B.V.V.
- J. DE GRAEVE, opdrachthouder, departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden
- W. GOOSSENS, hoogleraar afdeling Wijsbegeerte, K.U.Brussel
- E. HENDERICKX, hoofddocent RUCA
- M. MAES, studiedienst ACW
- J. NUYTS, departement Germaanse Filologie U.I.A.
- I. PONJAERT-KRISTOFFERSEN, hoogleraar dienst genetische en sociale psychologie, V.U.B.
- W. PREVENIER, hoogleraar Universiteit Gent
- S. ROSVELDS, studiedienst ACV
- J. VAN DER VEKEN, gewoon hoogleraar, Hoger Instituut voor Wijsbegeerte, K.U.Leuven
- H. VAN GORP, gewoon Hoogleraar, Faculteit Letteren, K.U.Leuven
- N. VERCRUYSSSE, directeur, departement Onderwijs, bestuur Wetenschappelijk Onderzoek
- J. VERHOEVEN, gewoon hoogleraar, departement Sociologie, K.U.Leuven
- E. VERMEERSCH, hoogleraar Universiteit Gent
- J. VERSCHUEREN, dept. Germaanse Taal- en Letterkunde, sedert 28/10/93 ter vervanging van J. VAN STEENBERGE.

Universiteit Antwerpen
Campus Drie Eiken
Groenenborghlaan 40
2000 Antwerpen, België
T +32 (0)3 265 4111
www.uva.be

Dr. ir. Elisabeth MONARD,
secretaris

Dr. Marie Claire VAN DE VELDE,
adjunct-secretaris

Mevr. Carine Brackenier,
administratief medewerker

INHOUD

Voorwoord	2
INLEIDING	4
De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)	4
Samenstelling van de VRWB	4
Commissies van de VRWB	5
VRWB-bureau	6
ACTIVITEITEN	7
1992	7
1993	8
LOPENDE ACTIVITEITEN	8
ADVIEZEN EN AANBEVELINGEN.....	10
ADVIES BETREFFENDE HET "REPORT OF THE TEMPORARY INTERNATIONAL CONSULTATIVE COMMITTEE ON NEW ORGANISATIONAL FORMS OF GRADUATE RESEARCH TRAINING". (26 maart 1992).....	10
ADVIES BETREFFENDE HET VOORONTWERP VAN DECREET TOT OPRICHTING VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPSBELEID EN VOOR- ONTWERP VAN MEMORIE VAN TOELICHTING (1 oktober 1992)	11
AANBEVELING BIJ HET ST.-MICHIELSAKKOORD: POLITIEKE VOORSTELLEN TOT VERVOLLEDIGING VAN DE FEDERALE STRUCTUUR: BEVOEGDHEID WETENSCHAPSBELEID (29 oktober 1992)	13
AANBEVELING BIJ DE STUDIE "DE LOOPBAAN VAN EEN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEKER", UITGEVOERD DOOR DE ADMINISTRATIE VOOR DE PROGRAMMATIE VAN HET WETENSCHAPSBELEID (26 oktober 1992)	14
ADVIES BETREFFENDE HET "VOORSTEL TOT VERDERZETTING VAN DE FINANCIERING VAN DE 'EMERGING TECHNOLOGY CENTERS' IN HET KADER VAN HET VLAAMS ACTIEPROGRAMMA VOOR BIOTECHNOLOGIE" (10 december 1992)	15
ADVIES INZAKE "STEUN AAN VLAAMSE GEMEENSCHAPPELIJKE INDUSTRIËLE IMPULSACTIES" (10 december 1992).....	16

ADVIES INZAKE DE VLAAMSE HORIZONTALE BEGROTINGSPROGRAMMA'S WETENSCHAPS- BELEID 1992 EN 1993 (28 januari 1993)	17
ADVIES INZAKE DE INSTELLING VAN EEN VLAAMS IMPULSPROGRAMMA NATUURONTWIKKELING (4 februari 1993)	18
AANBEVELING BETREFFENDE DE VLAAMSE DEELNAME AAN RUIMTEONDERZOEK IN HET KADER VAN ESA EN ANALYSERAPPORT (22 april 1993)	19
ADVIES INZAKE HET CONVENANT "VLAAMSE TEXTIELMACHINE- EN -SYSTEEMBOUW" (10 juni 1993).....	20
AANBEVELING BIJ HET VOORONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE DE HOGESCHOLEN IN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP (28 oktober 1993)	21
BIJLAGE I : TEKST VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 17 JULI 1985 HOUDENDE OPRICH- TING VAN EEN VLAAMSE RAAD VOOR WETEN- SCHAPSBELEID	22
BIJLAGE II : TEKST VAN HET DECREET TOT OPRICHTING VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPSBELEID	25
BIJLAGE III : SAMENSTELLING VRWB	29
BIJLAGE IV : SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES VAN DE VRWB	30
1. Commissie Wetenschapsbeleid (CWB).....	30
2. Commissie Nationale en Internationale Samenwerking (CNIS)	31
3. Commissie Begroting en Financiën (CBF)	33
BIJLAGE V : SAMENSTELLING VAN DE AD HOC WERK- GROEPEN VAN DE VRWB	34
1..Ad Hoc Werkgroep Natuurontwikkeling (WGNA)	
2. Ad Hoc Werkgroep Wetenschap als Cultuur (WGWC)	35
BIJLAGE VI: SAMENSTELLING VRWB-SECRETARIAAT	36

Colofon

Uitgave van de Vlaamse Raad voor
Wetenschapsbeleid (VRWB)
24 februari 1994

J. ROOS, Voorzitter
E. MONARD, secretaris
M.C. VAN DE VELDE, adjunct-secretaris

VRWB-secretariaat
Boudewijnlaan 30
1210 Brussel
Tel: (02) 5075986
Fax: (02) 5075794

Ontwerp en lay-out
R. Goossens
dienst Pers, Voorlichting en Ontvangst

Druk cover: Van Elst
Druk binnenwerk: Govaerts

D/1994/6099/1

Verantwoordelijke uitgever:
VRWB-secretariaat
Boudewijnlaan 30
1230 BRUSSEL

